

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 20
Gegužės - May 23, 1986

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

DEŠIMTMETIS, KURĮ MINĖS ŠIMT MEČIAI

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS "AUŠROS" NR. 30 (70)

Sovietų Sąjungos komunistų partija nubaudė tris Černobyl' branduolinės jėgainės tarnautojus už apsileidimą ir laiku nepainformavimą apie jėgainės įvykius nelaimę: vyr. inžinierius A. Šapovėl išmestas iš partijos, A. Sichkarenko ir partijos skyriaus, prie kurio šie du tarnautojai priklausė, sekretorius — įspėti.

Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega Savedra pareiškė, kad Nikaragva nėra pasirodusi pasirašyti Contadora grupės siūlomą Centrinės Amerikos taikos planą, pagal kurį C. Amerikos valstybių kariuomenės ir ginklavimas būtų sumažinti ir jos turėtų atsakyti nuo svertimų valstybių karinių patarėjų.

Afganistano sostinė, pakeitus komunistų partijos generalinį sekretorių, vyko demonstracijos, reikalaujančios atsistatydinusių sekretorių grąžinti į jo turėtas pareigas. Keletas studentų dėl to buvo areštuoti. Sovietų ir afganų kariai su tankais dar ir dabar tebesaugo viešuosius pastatus.

Amerikoj tebesigydomi Andrei D. Sacharovo žmona Washington Post išspausdintame straipsny tvirtina, kad į Gorkį ištremtas Sacharovas savo bute neturi telefono, yra nuolat sekamas policijos, turi pats atlikti visus svarbus darbus, skalbti ir virti. Užsienio radijo transliacijų jis negali klausyti dėl jo gyvenamuose namuose esančių trukdomųjų įrengimų. Jo prašymas apsilankyti Vakaruose buvo 4 kartus atmetas. Gorki miesto krautuvėse sviesto labai dažnai nebūna, reikia tenkintis margarinu. Atvežus į krautuves mėsos, žuvų ar vaisių susidaro ilgos eilės. Turguj esančių produktų kainos yra nežmoniškos.

Britanijoj susekus, kad teroristai siekia išsprogdinti Izraelio oro linijos lėktuvą, Sirija laukė Izraelio karinio atkirčio, bet Izraelio ministeris pirmininkas Shimon Peres ir štabo viršininkas generolas Moshe Levy patikino, kad Izraelis nesiruošia Sirijos pulti.

JAV karo laivyno žemo rango karys Robert Dean Haguewood, dirbęs su bombom, buvo areštuotas, bandant perduoti sovietams ginklų paslapčių.

Ispanija įsakė išvykti Libijos gen. konsului Saa Ismail ir areštavo plk. Carlos Meer de Rivera, bandžiusį gauti iš Libijos pinigų kraštutinių dešiniųjų veiklai remti.

Sovietų Sąjunga tariasi su Europos bendrosios rinkos valstybėm dėl didelių kiekių javų, sviesto, jautienos ir lieso pieno mišinių pirkimo.

JAV numato uždrausti įvežti į JAV Libijos aliejų ir jo produktus ir paraginti Europos valstybes sumažinti aliejaus pirkimus Libijoje.

Nors Sovietų Sąjungos gen. sekretorius iš visų reikalavo didesnio atvirumo, tačiau įvykus Černobyl' nelaimė, pats vėl grįžo į ten nuo seno praktikuojamą paslaptį. Nors Sovietų Sąjungos gen. sekretorius iš visų reikalavo didesnio atvirumo, tačiau įvykus Černobyl' nelaimė, pats vėl grįžo į ten nuo seno praktikuojamą paslaptį.

Čia atėmė iš jo portfelį, o jį patį, užlaužę rankas, nutempė į antrą aukštą, sakydami: "Dar pasakyk žodelį, ir lūš ranka!"

Didelį pasipiktinimą kelia ir Chščenavičių šeimos žiauri skriauda.

"Šiluvos milicijoje Gintarą ir Rimantą tardė moteris, neišdrįsusi pasakyti savo pavardės. Rimantui užsikerta kalba, dėl to jis mokykloje buvo atleistas nuo atsakinėjimo žodžiu ir egzaminų. Išsigandęs jaunuolis užsikirto ir negalėjo atsakyti į tartytojos klausimus. Tada ji išsikvietė milicininkus, kurių vienas spyrė Rimantui į krutinę ir smogė per sprandą. Vaikinas apsvaigo ir nugriuvo nuo kėdės. Vėliau, sužinėjus, kad jis negali kalbėti, tartytoja liepė Rimantui parašyti savo vardą ir pavardę, kada išvažiavo, kas jį suagitavo važiuoti.

Areštuotus Chščenavičius taip pat visus tris atvežė į Šiluvos miliciją... Iš Šiluvos nuvežė į Raseinius surašė melagingus parodymus — esą Albinas Chščenavičius su žmona Danute, stabdydami milicininkų mašiną, sukėlė avarinę situaciją, ir liepė jiems pasirašyti. Kai atsiskakė pasirašyti, juos abu nuvedė į teismą, kur

teisėjas, nepasisakęs pavardės, nuteisė už tariamą chuliganizmą Danutę 30 rub. bauda, o jos vyrą Albiną Chščenavičių 7 parom arešto".

Itin šiurpūs puslapiai apie rūsų tarybinių kalėjimų ir lagerių pasaulį, tą fizinio ir dvasinio "teroro kombinatą", kurį sukūrė dar Leninas, "išstbulino" tironas Stalinas, ir kurį dabar stroipiai palaiko "taikusis" Brežnevas.

"Lageris, kuriame esu, skirtas 700-725 žmonių, o jų čia yra 1500 — dauguma jų narkomanai. Šį lagerį nori padaryti tik dėl narkomanų. Aplinka labai slegianti. Visą tvarko "blatnieji", ir, atėmę jo rūbus, aprenkia savo skarmalais, ir niekam nepasiskūsi, nes niekas nepadės, o jie dar žiauriau po to sumuša, kad bijotų skūstis. Iš manęs taip pat pavogė pagalvę, paklodę, rankšluostį, kojines, nosines. Dabar miegu po galvą pasidėjęs šimtašiu (kalinio viršutinis drabužis). Į mėnesį duoda nusipirkti už 7 rub., iš kurių dar išskaito už pražudytus daiktus." (Vyt. Vaičiūnas, p. 10).

"Truputį apie save. Rugsėjo 3 vakare jau buvau Vilniuje, o 5-tos vakare iš ten išvežė. Pra-

sidėjo nauji kryžiaus keliai. Sąlygos nežmoniškos. Kalėjime buvau su visokiais recidivistais kartu. Voroneže iš manęs vagys atėmė paskutinius šiltus baltinius. Tikrai stebuklingai atlikau tą kankinančią kelionę su tokia savo sveikata, tokiomis nežmoniškoms sąlygomis. Vis ko neįmanoma aprašyti." (Meč. Jurevičius, p. 11).

"Parabėlyje vietinių gyventojų, senbūvių, čia negausu, daugiausia — atvykėliai, ieškantys laimės. Žmonės susvetimėję, paskendę savuose rūpesčiuose. Jų buitis, aišku, nelengva, gi paguodos ieškoma tik svaigaluose. "O ko reikia rusų Ivanui?" Duonos ir degtinės, daugiau nieko!" — tai jų pačių atsakymas. Žinoma, ne visur toks paveikslas, aš sutikau ir labai puikių, kultūrinių žmonių. Jų buvimas ir praskaidrina tą nykų įspūdį. O šiaip ir betvarkės, ir savivaliavimo čia per akis..." (Julius Sasnauskas, p. 13).

Atsiveria mūsų kalinių dvasios pasaulis, jų meilė Tėvynei ir Bažnyčiai.

(Bus daugiau)

Tautos Fondo suvažiavime gegužės 3 Kultūros Židinyje TF valdybos pirm. J. Giedraitis įteikia žymenį Kanados atstovybės pirmininkui A. Patamsiui. Šalia žmona Augusta. Prie stalo sėdi L. Grinius, A. Daunys, J. Valaitis, I. Banaitienė, J. Vilgalis. Nuotr. L. Tamošaitis

BRAZILAI UŽ LIETUVĄ

Brazilijos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius paragino visas krašto vyksupijas tą dieną įsijungti į maldos sąjūdį už katalikiškąją Lietuvą ir jos Bažnyčią, taip pat už visus kitus pasaulyje persekiojamus tikinčiuosius.

Neatsitiktinai Brazilijos vyskupų konferencija nutarė įtraukti į liturginį kalendorių Maldos Dieną už Lietuvą kaip tik tais metais, kai katalikiškoji lietuvių tauta iškilmingai minės savo krikšto šimtą metų jubiliejų.

Tai svarbiai sukakčiai taip pat ir Brazilijoje jau dabar pradėdama ruoštis. Garsiausios Brazilijos ir visos Lotynų Amerikos Marijos šventovės Aparecida šventoriuje, vietos arkivyskupui leidus, Lietuvos krikšto jubiliejus proga numatoma pastatyti pa-

konferencijos generalinis sekretorius paragino visas krašto vyksupijas tą dieną įsijungti į maldos sąjūdį už katalikiškąją Lietuvą ir jos Bažnyčią, taip pat už visus kitus pasaulyje persekiojamus tikinčiuosius.

Neatsitiktinai Brazilijos vyskupų konferencija nutarė įtraukti į liturginį kalendorių Maldos Dieną už Lietuvą kaip tik tais metais, kai katalikiškoji lietuvių tauta iškilmingai minės savo krikšto šimtą metų jubiliejų.

konferencijos generalinis sekretorius paragino visas krašto vyksupijas tą dieną įsijungti į maldos sąjūdį už katalikiškąją Lietuvą ir jos Bažnyčią, taip pat už visus kitus pasaulyje persekiojamus tikinčiuosius.

Neatsitiktinai Brazilijos vyskupų konferencija nutarė įtraukti į liturginį kalendorių Maldos Dieną už Lietuvą kaip tik tais metais, kai katalikiškoji lietuvių tauta iškilmingai minės savo krikšto šimtą metų jubiliejų.

Tai svarbiai sukakčiai taip pat ir Brazilijoje jau dabar pradėdama ruoštis. Garsiausios Brazilijos ir visos Lotynų Amerikos Marijos šventovės Aparecida šventoriuje, vietos arkivyskupui leidus, Lietuvos krikšto jubiliejus proga numatoma pastatyti pa-

minklinį lietuvišką kryžių.

Duodamas leidimą kryžiaus statybai, arkivyskupas pažymėjo, kad jis trokšta tuo būdu konkrečiai paliudyti savo solidarumą su kankine Lietuva.

Brazilijos lietuvių kunigų vienybė, iš savo pusės, besiruošiant Lietuvos krikšto jubiliejui, pradėjo išsiuntinėti visiem Brazilijos vyskupam — jų apie 400 — Sibiro lietuvių maldaknygės itališką vertimą.

Vyskupai bus taip pat prašomi išreikšti savo solidarumą ištremtam vyskupui Julijonui Steponavičiui, paraginti sovietinę valdžią Lietuvos krikšto jubiliejus proga sugrąžinti tikintiesiems iš jų atimtą Vilniaus katedrą. Pažymėtina, kad Brazilijos vyskupai jau praityje įvairiais būdais yra išreiškę savo nuoširdų solidarumą Lietuvai ir jos Bažnyčiai.

"DARBININKO" KELIAS

Aktorius ir "Darbininko" redakcijos nario Vitalio Žukausko žodis, tartas sukaktuviniam koncerte balandžio 13 Kultūros Židinyje.

5

Redaktorius kun. F. Kemešis nuo pat pirmojo "Darbininko" numerio parodo susirūpinimą darbininkų reikalais. Publicistiniu būdu, suprantamu žodžiu, pamokymu nori patraukti darbininką į savo pusę, į darbininkų L.D.S. eiles.

Kad būtų aiškiau ir įtikinamiau pradėda skyrių su antrašte "Iš po Darbininko Plunksnos" ir prideda klišę — paveikslą, vaizduojantį darbininką rašantį, atseit, savo broliams. Žinodamas, kad paveikslas ar fotografija spaudos puslapyje visuomet atkreipia skaitytojo dėmesį — lyg kokių atsišaukimų, moralinių patarimų, paskatina susirūpinti savimi.

Taip parašytas pirmasis skyriaus straipsnis:

Prisiveizėkime į kairę ir į dešinę

Brolau darbininke, turėdami valandėlę atliekamo laiko, ką bepliauškiame nepadorias kalbas, arba apkalbame kitus, verčiau pagalvokime ir apkalbėkime, iš visų pusių, apsvarstydami savo reikalus; o koliai įsipratysime rimtai svarstyti ir veikti apie savo svarbiausias užduotis ir pareigas — pratinkimės ir lavinkimės ant menkniekių, o pamatysime patys, kaip priprasime galvoti apie viską ir turėsime iš to ateityje didelę naudą.

Garsusis francūzų ciesorius Napoleonas buvo geriausias au laikų karvedžius, o ar žinote, broliai, nuo ko jisai pradėjo savo karžygišką mokslą? Ugi nuo sukinimosi į kairę ir dešinę. Taip ir mes darysime.

Pasisukame į kairę ir ką mes matome? Ugi socialistus, mūsų brolius, tokius pat visų nuskrampus darbininkus kaip ir mes pats. Pasisukame į dešinę ir taip pat matome mūsų brolius darbininkus katalikus. Ir tie broliai ir tie, ir visi nešame geležinį jungą kapitalizmo ir išnaudojimo ant savo kruvino sprando. Rodos reiktų mums visiems iš vien rūpintis apie pagerinimą savo nelaimingo padėjimo — ale kur tau... Mes kaip vieni, taip kiti greičiaus stengiamės vieni kitiems pakenkti ir apšmeižti. Socialistai tegul daro kaip jie nori,

DR. HABSURGAS SUSITIKO SU DR.

BOBELIU FLORIDOJE

Š. m. balandžio 9 d. Tampos Universitetas, Tampa, Fla. suteikė dr. Otto von Habsburgui teisės mokslų garbės doktoratą už jo tarptautinę politinę veiklą — išleistas 24 knygas, savaitinį politinį vedamąjį Europos laikraščiuose, ir kt.

Šia proga pasakyoje savo kalboje dr. von Habsburgas paminiėjo, kad Europa nepritarė Amerikos akcijai prieš Quaddafį, kadangi jis yra grynai Sovietų Sąjungos įrankis, kad terorizmas ir jo planavimas ateina iš Sovietų Sąjungos, ir Sovietų Sąjunga išnaudojanti desperatiškų arabų laisvės siekimus.

Von Habsburgas pagyrė Ameriką už jos konkretų apsisprendimą ir invaziją Granadoje, tuo atstydama savo autoritetą ir prestižą pasaulio akyse.

Po iškilnių VLIKO dr. K. Bobelis susitiko su dr. von Habsburgu ir turėjo išsamų ir labai pozityvų pasikalbėjimą. Von Habsburgas užtikrino dr. Bobelį, kad Pabaltijo kraštų klausimas Europoje yra gyvas ir bus išlaikytas gyvu.

(Elta)

tai jų liuosa valia, o mums katalikams darbininkams taip neišpuola. Mums V. Kristus įsakė mylėti ir prietelius ir neprietelius, ir mes turime tą įsakymą pildyti.

Apie Kristų yra toks padavimas: Keliaujant V. Kristui per žydų žemę vienoje vietoje reikėjo eiti pro šalį dvokiančios pastipusio šuns dvėselienos. Mokiniai Kristui sakė: "Viešpatie, tai biauri dvėseliena ir taip biauriai smirda, jau net ir plaukai nustumę ir pilna biaurių kirminų". O Viešpats pasakė: "Ale kokie dailūs ir balti it perlai dantys to šunies". Ir susigėdo mokiniai ant žodžių Viešpaties.

Gudrus žmogus visados žvalgosi apie save ir, matydamas ką gero pas kaimynus, stengiasi ir jįsai tai ingyti, o matydamas ką blogą, saugojasi, kad ir jam tas nepasitaikintų. Mūsų artimiausiais kaimynais, tokiais pat darbininkais, turinčiais savo organizaciją, yra mūsų broliai lietuviai socialistai. Nors nuo jų bedievybės ir kitų daugelio nepadorumų priimtų vartoti jų taktikoje, dvokia iš tolo kaip nuo viršminėto šuns dvėselenos, ir ta smarvė pilna visokių pavojingų dorai ir tikėjimui mikrobu, gali daugelį silpnatikių suklaidinti, vienok sveikam katalikui-darbininkui nieko nepakenks. Ir prisiziūrėję iš visų pusių į mūsų socialistus visgi mes atrasime nors vieną gražų ir pagirtiną daiktą — tai aštrius dantis. Na, jau jie juos ir galandas kas dieną. Ar reikia ką kąsti ar nereikia, o jie kirmst, kirmst — jau ir suleido dantis. Mums katalikams taip pat gerai būtų tokie dantys, tiktai turėtume vartoti su gudrumu ir teisybe, kad nekąsti nereikalingai nekaltą, o kąsti tik tokį katras to vertas. O aš tai tikiuos, kad nevienam norinčiam kenkti "Darbininkų Sąjungai" visi valdiški ir doros įstatymai netaip yra baisūs, kaip geri dantys. Ale tur būt, kaip iš vystyklų išaugęs mūsų "Sąjunga" tai išdygs ir dantys, beaugant didyn, tai atsiras ir razumėlis ir gudrumėlis, O būdama prieglobstyje Motinos Bažnyčios Šventos, nenuklys į šuntakius ir miško žverys jo nesuplėšys.

Baigdamas dar pasakysiu, kad katalikas darbininkas šimtą sykių laimingesnis negu bedievis-socialistas. Socialistas ant žemės kenčia vargus, o po mirties tikisi prapulti, kaip burbulas vandenyje. O katalikas nors vargsta, ale tikisi, kad už vargus po mirties Dievas užmokės dangumi. Jeigu manim netikite tai nueikite šventą dieną į bažnyčią ir prisiveizėkite, kada katalikai, atbuvę išpažintį, eina prie Dievo stalo ir priėmę Švenčiausį, grįžta į savo vietas. Ir jeigu jūs tik turit nors kiek nuovokos žmonių psichologijoje, tai turėsit savo širdyje tarti: tie varguoliai laimingi, ant jų veidų regimas yra atspindis dangiškos laimės. Dėlto tai į "Sąjungą" prigulinti darbininkai, turi kaip galima tankiaus vienyti su Dievu. Gana šiandien. Nutirpusios nuo darbo rankos nenori plunksnos valdyti, kaip reikia.

F.V.

Po skyriaus straipsniu padėti inicialiai F.V. įtaigoja, kad tai paties redaktorius parašyta. Jo vardas Fabijonas ir gimęs Vastapų kaime. Gal nenorėdama rašyti Fabijono — retai sutinkamo vardo — pilnai ir pridėti prvardę Vastupietis ar panašiai, pasitenkino inicialiais F.V.

(Bus daugiau)

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES SVEIKINA PROGA

Sveikindami Darbininką 70 metų sukakties proga, linkime ištvėrmės lietuviškos spaudos darbe. Laikraščiai stiprinti skiriami 100 dol.

DR. EDMUNDAS IR ELENA ARBAI
-o-

JAV Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkės valdyba ir nariai, įvertindami Darbininko talką lietuviybės išlaikyme ir bendrų idealų siekime, skiria 50 dol. auką.

ALBINAS PRASCUS, išdininkas
-o-

Darbininką, švenčiantį septynių dešimtų garbingą jubiliejų, Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko sambūris sveikina ir linki daug ištvėrmės ir šviesių dienų. Prie sveikinimų jungiamas ir 25 dol. čekis.

FILOMENA IGNAITIENĖ, sekretorė
-o-

Darbininkas už sveikinimus ir auką nuoširdžiai dėkoja.

Savaitės įvykiai

Išnupis iškeistas sovietų žydų aktyvistas Natan Ščaranski, lankydamasis Amerikoje, pareiškė, kad žydų emigracija iš Sovietų Sąjungos padidės tik jos nepaliaujant balsiai reikalaujant ir nesirašant su Sovietų Sąjunga jokio rimto susitarimo.

Britanija ir Vakarų Vokietija turinčios įrodymų, kad Sirija yra įsivėlusį į Vakarų Berlyno diskotekos išsprogdinimą. Dėl to Britanija siekė apklausti Sirijos tris diplomatus, bet, jiems nesutikus, buvo jiems įsakyta išvykti. Sirija dėl to įsakė išvykti 3 Britanijos diplomatus.

Bangladeš parlamento rinkimuose pusę parlamento atstovų, arba 132, išrinko kraštą valdanti Jatiya partija, vadovaujama prezidento Ershad. Opozicinė Avami lyga išrinko 70 atstovų.

JAV yra nusivylusios, kad Meksika, anksčiau pavyzdinčiai kovojusi su narkotikų gamyba ir prekyba, dėl pareigūnų korupcijos ir krašto ūkinio sunkumo, tą kovą sumažino ir narkotikų prekyba per Meksiką vėl žymiai padidėjo.

J. T. įstaigos paskelbė, kad šiam šimtmečiui pasibaigus, daugiau kaip pusė pasaulio gyventojų bus susitelkę miestuose. Didžiausiu pasaulio miestu pasidarysianti Mexico City su 26,3 mil. gyventojų. Kiti didmiesčiai, kaip Sao Paulo turės 25 mil. gyventojų, Tokyo-Jakohama — 17 mil. gyventojų, Calcutta su Bombay po 16 mil., New Yorkas — 15,5 mil.

Izraelis pasirašė su JAV susitarimą dalyvauti prezidento Reagan gynimui nuo priešo raketų plane.

Prieš Nikaragvos vyriausybę kovoją Eden Pastora Gomez vadovaujami partizanai, dėl didelių nesutarimų su savo vado politika perėjo į JAV remiamos Jungtinės Nikaragvos opozicijos vadovaujamus partizanus.

Sirija paskelbė, kad ten atgijo uždrausta karinga islamo fundamentalistų organizacija, siekianti nuversti prezidentą Hafez al-Assad.

Austrijos prezidento rinkimuose Liaudies partijos kandidatas Kurt Waldheim surinko 49,6 proc. balsų, o Socialistų partijos Kurt Steyer — 43,7 proc. balsų. Gyventojai atskiru balsavimu turės pasisakyti, kuris jų bus krašto prezidentu.

veikslas "Saulė". Atlikėjas — Estijos radijo simfoninis orkestras, jam dirigavo P. Lilja.

— Berlyne įvykusi ekslibrio parodoje dalyvavo ir 39 lietuvių dailininkai. Kataloge publikuojama po vieną kiekvieno dailininko ekslibriją.

— Maskvos leidykla "Soviet-skij pisatel" išleido Vytauto Bubnio romaną "Kvietimas". Vertė V. Čepaitis.

— Leidykla "Melodaja gvardija" išleido lietuvių rašytojų kūrybos rinkinį jaunimui "Vaivorykštės brolis". Knygoje — penkiolikos autorių apsakymai ir V. Bubnio apysaka "Anoj pusėj". Parengė, įvadą ir komentarus parašė J. Linkevičius.

— Lietuvos valstybinio rusų dramos teatro kolektyvas, žiūrovai paminėjo teatro vyriausiojo režisieriaus Ivano Petrovo gimimo 60-metį ir sceninės veiklos 35 metų sukaktį. Ta proga teatras parodė vieną naujausių I. Petrovo pastatymų — W. Shakespeare'o pjesę "Akis už akį".

— Daugelis žiūrovų iki šiol prisimena spektaklį "Herkus Mantas", daugiau kaip prieš dvidešimt metų pastatytą Kauno dramos teatre. O naująją žiūrovų kartą su šia J. Grušo tragedija nutarė supažindinti jaunas režisierius V. Balsys. Pagrindinius vaidmenis naujajame kauniečių spektaklyje sukūrė jauni aktoriai. Herkų Mantą vaidina R. Sabulis ir A. Lebeliūnas, Kristiną — nusipelnusi artistė J. Onaitytė ir I. Dapkūnaitė.

— Pakruojo centrinėje bibliotekoje atidaryta liaudies dailininko profesoriaus Evaldo Oko ekslibrijų paroda. Joje pateikiama apie 60 įvairių grafikos technika sukurtų knygos ženklų. Ši estų dailininko kūrinių paroda anksčiau veikė Vilniuje.

— Vilniuje, Parodų rūmuose, veikia Pabaltijo Mokslų Akademijų ir aukštųjų mokyklų darbų paroda "Mokslas — gamybai". Ekspozicija supažindina su Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokslininkų darbais, kurie buvo įdiegti gamybos vienuoliktajame penktyje. Parodoje apie pusę tūkstančio eksponatų — įvairios konstrukcijos prietaisai, kompiuterinės sistemos, naujų medžiagų pavyzdžiai, mokslinė literatūra.

— Dailės parodų rūmuose, Vilniuje, vyksta dailininkų Aniceto Jonučio meninės tekstilės ir Algimanto Žilio meninio stiklo darbų paroda.

— Maskvoje, nuolatinės lietuvių atstovybės patalpose, veikia tapytojo Kosto Dereškevičiaus kūrinių paroda. Tai jau antroji lietuvių dailininkų darbų ekspozicija šiose patalpose. Ji pakeitė prieš tai buvusią R. Dalinkevičiaus kūrinių parodą.

— Vilniuje šestą kartą buvo surengtas B. Dvariono jaunųjų atlikėjų konkursas. Jame dalyvavo beveik du šimtai muzikos mokyklų moksleivių ir svečių iš Maskvos, Leningrado, Rygos, Kijevo. Iki šiol jaunųjų atlikėjų konkurse dalyvaudavo tik pionistai, o šiemet pirmą kartą jo dalyviais tapo smuikininkai, violončelistai, arfistai, kontrabasistai, gitaristai. Konkurso progra

moje buvo B. Dvariono ir kitų kompozitorių kūriniai. Geriausiems atlikėjams įteikta dvi dešimtys premijų ir diplomų ir speciali premija jauniausiam atlikėjui. Baigiamasis konkurso laureatų koncertas vyko valstybinėje filharmonijoje.

— Tradicinė scenos šventė "Vaidiname darbininkams" Kaune buvo baigta W. Shakespeare'o veikalu "Akis už akį", kurį vaidino Lietuvos rusų dramos teatras. Pagrindinį šventės apdovanojimą pelnė Lietuvos valstybinis jaunimo teatras už Just. Marcinkevičiaus dviejų dalių dramą "Daukantas" (režisierė — nusipelnusi meno veikėja D. Tamulevičiūtė). Už geriausių vyro — Simono — vaidmens sukūrimą atžymėtas nusipelnęs artistas Vladas Bagdonas. Už Elvyros vaidmenį J. Grušo pjesėje "Pijus nebuvo protingas" premija paskirta Valstybinio akademinio dramos teatro aktolei, nusipelnusiai artistei Eglei Gabrėnaitei. Kitos premijos paskirtos dailininkei, nusipelnusiai meno veikėjai Daliai Mataitenei, kompozitoriui Faustui Latėnui ir Kauno lėlių teatro aktoriumi Valdžiu Aleksaičiu.

— Koncertu Vilniuje, Mažojoje baroko salėje, buvo paminėtos lietuvių kompozitoriaus, vargonininko ir pedagogo Zigmo Aleksandravičiaus gimimo 75-osios metinės. Šiame koncerte atsiskleidė solistės R. Maciūtės principas — visada dainuoti nuoširdžiai ir su didele atsakomybe. Ji atliko dainą "Nuo Birutės kalno" (žodžiai Maironio). Burtininko ariją iš operos "Dangutė" atliko V. Prudnikovas. Joje išryškėjo vienas būdingiausių dainininko bruožų: monumentalumas. B. Vasiliauskas grojo tris kūrinius vargonams: Rondo, Gedulingą maršą ir Variacijas. Lietuvos aklyjų draugijos kamerinis choras, diriguojant liaudies artistui A. Jozėnui, atliko kūrinius chorui. Išpūdinčiai nuskambėjo Z. Aleksandravičiaus harmonizuotos liaudies dainos "Pjovė lankoj sieną", "Ei, vėjeli, pūtėjeli". Koncerte pateikta tik dalis kompozitoriaus kūrybos, bet ir ji parodė, kuo reikšmingas buvo kompozitoriaus gyvenimas, kuo ryški ši kūrybinė asmenybė.

— Vilniaus jaunimo teatre įvyko naujo spektaklio — A. Čechovo "Dėdės Vanios" premjera. Pastatymo režisierius — E. Nekrošius, dailininkė — N. Gultajeva, kompozitorius — F. Latėnas.

— Kaune ir Vilniuje koncertavo dainininkų ir instrumentalistų ansamblis "Musica aeterna" iš Čekoslovakijos.

— Panevėžio dramos teatre parodyta premjera — M. Frisch pjesė "Bydermanas ir padėgėjai". Spektaklio režisierius J. Dautartas, scenografija — K. Vaičiulis, muzika M. Urbaičio.

S.L.K.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamas garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vjetos automobilių pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar noritė būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Tereš. 221 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių dietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkli ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTURINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENITELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl įalko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Prie Jungtinių Tautų gegužės 5 demonstravo ukrainiečiai ryšium su atominės jėgaines sprogimu. Nuotraukoj dalis lietuvių atstovų. Iš k.: K. Bačasas, M. Klivečienė, V. Vaičiulis. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Žuvusiųjų dienoje

Miestų bei miestelių aikštėse ir laukuose visame krašte gegužės 26 amerikiečiai pagerbė savo žuvusius karo metu. Tą dieną atžymės iškilmingos apeigos. Gėlėmis bus papuošti žuvusiųjų kapai JAV ir kituose kraštuose. JAV karių kapinėse Anglijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, Italijoje, Šiaurės Afrikoje, Filipinų salose, Meksikoje užsieniečiai atiduos pagarbą Amerikos kariams. Korėjoje, kur 24,000 amerikiečių prarado savo gyvybę, tautinėse Pusano kapinėse irgi bus suruoštas minėjimas.

Specialios iškilnės bus tautinėse kapinėse visoje Amerikoje, karo laivyno kapinėse ir kituose kariuomenės bei karo laivyno laidojimo vietose. Visur, kur tik yra Amerikos kariuomenės dalinys ar karo laivas, bus pusiau iškeltos vėliavos ir iššautas 21 saljutas. Gėlės bus nuleistos į vandenį pagerbti žuvusius vandenynuose.

Žuvusių karių Prisiminimo diena, vadinama dar Dekoracijos diena, įvesta po Pilietinio karo, kai moterys Vicksburge ir Člumbus, Mississippi valstijoje, ir Charlestone, Pietų Karolinoje, papuošė Unijos ir Konfederacijos karių kapus. Šiauriečiai pasekė tuo pačiu mostu ir nuo to laiko per visą kraštą pirmosiomis vasaros gėlėmis Amerikos karių kapai buvo puošiami per organizuotas bendruomenių apeigas.

Kai generolas John A. Logan pasidarė pokarinės respublikos Didžiosios Armijos komendantu, jis 1868 gegužės 5 išleido garsų įsakymą "kad kiekvienas Didžiosios Armijos dalinys ruošėtų atitinkamus minėjimus ir puošėtų savo žuvusiųjų draugų

kapus gėlėmis...kad bet kokio šio meto neramumai neliudytų ateinančioms kartoms, jog mes pamiršome laisvus ir nepadalintus respublikos kaimą".

Gegužės 30, kai gėlės yra pačiame gražume, buvo parinkta pirmąją žuvusių karių prisiminimo diena Washingtone, D.C. Greitosios pagalbos mašinos vežė gėles iš Botanikos sodo, privačių sodų į Arlingtono kapines. Gen. Ulysses S. Grant, res. publikonų kandidatas į prezidentus, buvo tribūnoje, o gen. James A. Garfield, tada buvęs Kongrese, vėliau irgi tapęs prezidentu, pasakė kalbą.

Daug kalbų buvo pasakyta Prisiminimo dieną nuo šios pirmosios tautinės šventės. Viena iš daugiausiai jaudinančių buvo pasakyta Gettysburgo kovų laukuose 1934 prez. Franklino D. Roosevelto. Kalbėdamas apie Pilietinį karą, jis pasakė: "Tautos tragedija buvo ta, kad žmonės vienas kito nepažino".

Šie žodžiai gali būti pritaikyti dabar pasaulio žmonėms, kurie "nepažįsta vienas antro" tiek, kad užgnaužtų baimę, įtarinėjimus, karo grėsmę, kylančią iš nežinojimo ir nesusipratimų. Ir dabartinių kovų siautime derybose amerikiečiai vėl yra parodę didesnio tarptautinio susipratimo ir patvarios taikos norą.

Ginti tėvynę nėra tikta ginti šeimos židinius, asmenis ar tautos darbo vaisius; tai gelbėti tautai jos idealą, josios pasaulėvaizdį, josios pastangas siekti gėrio, josios ateities viltis ir tuo pačiu tarnauti sau ir žmonijai (P. Bertas). — Tauta negali būti nuosavybė arba daiktas kitos tautos, nenustojusi egzistuoti kaip tauta (Julien).

Prel. Jonas Balkūnas yra aukštai iškilęs ir didžiai visų vertinamas kaip kunigas ir visuomenininkas. Šią pagarbą ir įvertinimą jis nusipelnė darbštumu ir ištikimybė savo pasiryžimui, padarytam stojant į kunigų seminariją — tarnauti Dievui ir Tėvynei.

Jaunystė ir mokslas

Jonas Balkūnas gimė 1902 spalio 21 Moltby, Pa., iš šviesių, religingų tėvų, kurie neseniai buvo atvykę į JAV. Šiame krašte jie tuoj įsijungė į lietuvių gyvenimą ir besikuriančią Šv. Juozapo parapiją Duryea, Pa., duodami gražų pavyzdį savo vaikams.

Paaugęs Jonukas tarnavo mišioms ir lankė pradžios mokyklą. Dešimties metų būdamas, su tėvais išvyko į Lietuvą. Ten, baigęs pradžios mokyklą ir kiek pasirošęs, 1914 įstojo į Marijampolės gimnazijos II klasę. Kilęs I-asis pasaulinis karas pertraukė Jonuko mokslą, bet 1917 jis vėl galėjo tęsti mokslą Marijampolės Žiburio gimnazijoje. Iš VI klasės 1920 įstojo į Seinų kunigų seminariją. Po dviejų metų (1922) su tėvais grįžo į Ameriką ir tęsė teologijos mokslus Niagaros universitete. Kunigu įšventintas Lachawanoj 1926.

Lietuvio kunigo kely

Kun. J. Balkūnas nuo šventimų iki išėjimo į pensiją turėjo laimės dirbti lietuvių parapijose. Po šventimų, kelis mėnesius pa-

ŠEŠIOS DEŠIMTYS METŲ DIEVO IR LIETUVOS TARNYBOJE

Prel. J. Balkūno, P.A., 60 metų kunigystės jubiliejaus proga

buvęs kitataučių parapijoje, buvo paskirtas Brooklyno Apreiškimo parapijos vikaru, kur išbuvo dvejus metus. Paskui, susilpnėjęs sveikatai, vienerius metus gydėsi. Pasigydyęs, ketverius metus vikaravo Brooklyno Angelų Karalienės parapijoje, kol 1933 spalio 1 buvo paskirtas Maspetho lietuvių Viešpaties Atsimainymo parapijos klebonu.

Maspetho lietuvių parapija, kurią kun. J. Balkūnas perėmė iš susipratusio lietuvių kun. Antano Miluko, nors įkurta 1908, buvo mažytė, turėjo vos 72 šeimas. Dėl to depresijos metu ekonomiškai buvo silpna. Atvykus klebonauti kun. J. Balkūnui, padėtis keitėsi. Jis jau buvo pagarsėjęs gražiais pamokslais ir lietuviška veikla; dėl to bažnyčios lankymas tuoj padidėjo, organizacijos atgijo, parapijiečių skaičius padidėjo taip, kad 1960 jau buvo 300 šeimų lietuvių, o iš viso, su kitataučiais, prie parapijos priklausė 1000 šeimų.

Tiesa, jaunimui nutaustantį ir,

sukūrus šeimas, išsikeliant kitur, o seniems išmirštant, lietuviškai kalbančių parapijiečių skaičius mažėjo.

Prel. J. Balkūnui per 39 metus klebonaujant, buvo pakrikštyta 2184 kūdikiai, palaidota 1310 mirusiųjų, sutuokta 1252 jaunavedžiai, pirmajai komunijai paruošta 967 vaikučiai, 1013 suteiktas sutvirtinimo sakramentas. O kas suskaičiuos aukotas mišias, aplankytus ligonius, iš klausytas išpažintis, išdalytą komunią.

Maspetho parapija, kaip ne daugelis kitų, praturtino ir dvasinį luomą, nes yra davusi tris seseris vienuoles, du brolius vienuolius ir 14 kunigų, iš kurių keli vienuoliai.

Kun. J. Balkūnui klebonaujant, pakilo ir ekonominė parapijos padėtis. Jis ne tik greit išmokėjo skolas, bet ir pajėgė patatyti naują kleboniją ir bažnyčią, gražiausią lietuviško meno paminklą, kurio originalumu stebisi meno žinovai. Už šį lietuvišką paminklą prelatui yra dėkingi ne tik parapijiečiai, bet ir visi lietuviai.

Kunigiškoji veikla šalia parapijos-

Jonas Balkūnas katalikiškose organizacijose pradėjo reikštis dar Lietuvoje. Marijampolės gimnazijoje jis veikė ateitinikuose, kurie tuomet buvo pačiam savo idealizmo praskleidime. Su jais Balkūnas darbotvosi organizuodamas pavasarininkus ir kovodamas su iš svetur atneštomis marksizmo idėjomis.

Atvykęs Amerikon globojo vyčius, sakė kalbas, daug dėmesio kreipė į centrines, visus lietuvius jungiančias organizacijas.

Nuo pirmųjų kunigystės dienų jis įsijungė į Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės veiklą. Veikė savo provincijoje ir centro valdyboje, kur buvo valdybos nariu ar pirmininku.

Kita centrinė JAV lietuvių katalikų organizacija yra Lietuvių Romos Katalikų Federacija, jungianti visus lietuvius katalikus ir

visas organizacijas. Čia prel. J. Balkūnas veikė visą savo gyvenimą. Jis čia ėjo įvairias atsakingas pareigas. Buvo informacijos centro vedėjas, imigracijos reikalų komisijos pirmininkas.

Dalyvaudamas centrinėse Amerikos katalikų organizacijose, jis daug laimėjo atkvičiant ir įkurdinant tremtinius.

Jei pažvelgsim į krikščioniškos labdaros sritį, čia vėl rasim žymų prel. J. Balkūno įnašą. Jis buvo lietuviams studentams šelpti Motinėles draugijos narys, išdėtingas ar sekretorius. Jis vienas Balfo steigėjų ir ilgametis direktorius. Jo pastangomis per American Overseas Aid po II-ojo pasaulinio karo į JAV atgabenta ir apgyvendinta 170 lietuvių našlaičių. Buvo ateitininkų Susišėl pimo ir Tautos Fondo pirmininku.

Spaudos darbe

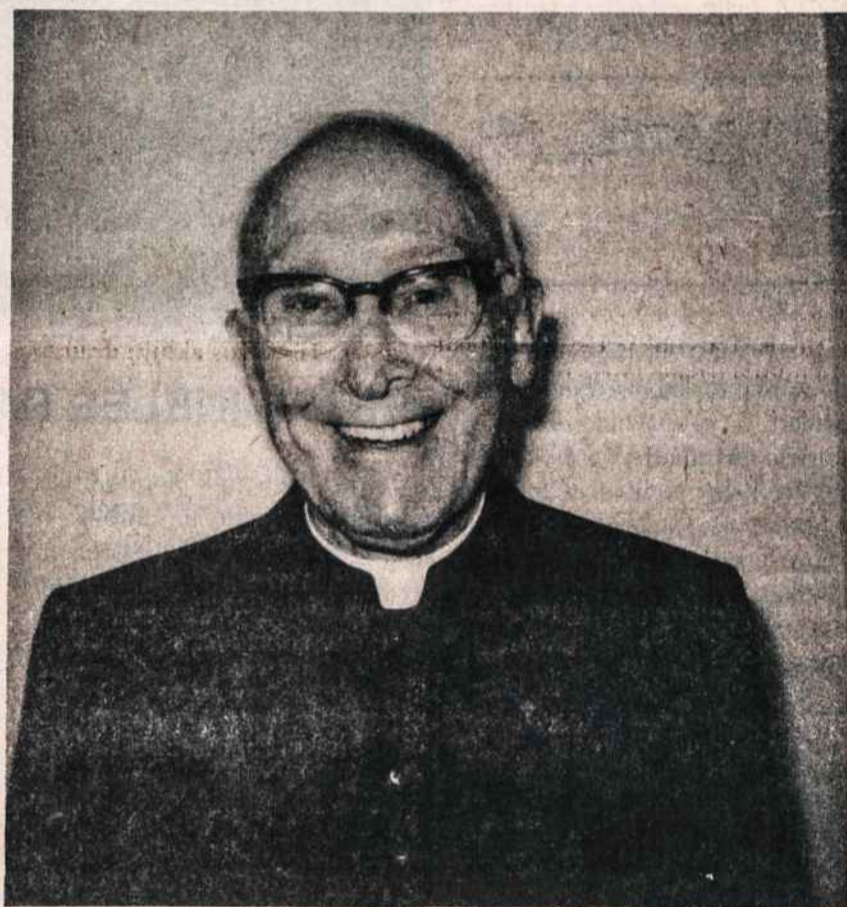
Spaudos darbe kun. J. Balkūnas pradėjo reikštis nuo pirmųjų kunigystės metų. Pradžioj rašė Garsė. Vėliau tapo nuolatiniu Brooklyno ir New Yorko apylinkės skyriaus vedėju Darbininke, kuris tuomet ėjo Bostone. Brooklyne išleisdamas savaitraštį Ameriką, 1933-1935 buvo jo redaktorius, o vėliau nuolatinis bendradarbis.

Daug rašė Vyty, Drauge, Moksleivy, vedė Amerikos lietuvių skyrių Tiesos Kelyje. Daug talkino ir įtakingai rėmė Darbininko perkėlimą į Brooklyną ir perdavimą pranciškonams.

Bendruomenininkas

Neįmanoma įsivaizduoti prel. J. Balkūno be veiklos Lietuvių Bendruomenėje. Kai Kultūros Židinyje 1974 birželio 23 prelatas buvo pagerbtas 70 metų amžiaus proga, labai išsamią paskaitą šia tema skaitė kitas pasišventęs ir įvairiausias sunkias ir aukštas pareigas ėjęs Stasys Barzdukas. Savo paskaitoje St. Barzdukas labai aiškiai nušvietė prelato Balkūno įnašą į Lietuvių

(nukelta į 4 psl.)

Prel. Jonas Balkūnas, P.A. (Nuotrauka daryta 1986 gegužės 5)

VYSKUPAS SUGRĮŽO

Įspūdžiai iš spaudos konferencijos

Vyskupas Paulius Baltakis, O.F.M., sugrįžęs po ilgesnės vizitacijos Pietų Amerikoje; susirinkusiems Kultūros Židinyje New Yorko spaudos ir radijo atstovams padarė pranešimą ir atsakė į klausimus.

Pietų Amerikoje, kalbėjo vyskupas Baltakis, praleidau beveik du mėnesius, aplankiau lietuvių bendruomenes Venecueloje, Kolumbijoje, Brazilijoje, Urugvajuje ir Argentinoje. P. Amerikoje gyvena apie 90 tūkstančių lietuvių, išsiklaidžiusių po įvairius kraštus. Daugiausia gyvena Brazilijoje, apie 50,000, Argentinoje apie 30,000, Urugvajuje — 5,000, kitur po mažiau. Į tuos kraštus lietuviai masiškai emigravo tarp 1923 ir 1935 metų. Po antrojo pasaulinio karo atvyko apie du tūkstančiai, bet beveik visi išemigravo į Šiaurės Ameriką, liko tik keleta šeimų. Venecueloje ir

Kolumbijoje gyvena lietuviai yra atvykę po antrojo karo, dauguma jų profesionalai.

Visuose kraštuose lietuviai gerai įsikūrę, turi savo organizacijas, religinius centrus, spaudą. Jų vaikai siekia aukštojo mokslo arba amatų. Uždarbiai nėra dideli, bet kas dirba, pragyventi galima. lietuviai yra darbštūs. Sunkiausias ekonominiu atžvilgiu sąlygos yra Urugvajuje, geriausios galbūt Venecueloje ir Kolumbijoje.

Religiniai centrai — parapijos kūrėsi daug vėliau, negu vyko masinė emigracija. Dauguma emigrantų iš Lietuvos buvo nemokytai žmonės, neturėjo sumanių vadų. Ideologinės organizacijos kaip skautai, ateitininkai, vyčiai įsisteigė tik po antrojo karo ir su naujų ateivių išvykimu į Š. Ameriką beveik išnyko. Parapijas ir misijas aptarnauja jezuitai Urugvajuje, marjonai Argen-

tinoje, saleziečiai Brazilijoje, Venecueloje ir Kolumbijoje.

Taip pat dirba šešėlis kazimierietis Argentinoje ir pranciškiečiai Brazilijoje. Bet dėl pasikeitusių sąlygų jos dabar dirba tik su vietiniais — ne lietuviais, turi mokyklų ir gimnazijų.

Parapijos visur P. Amerikoje, išskyrus vieną Šv. Kazimiero Sao Paulo, yra teritorinės ir privalo aptarnauti vietinius gyventojus, kurių būna dešimt kartų daugiau, negu lietuvių. Parapijos yra didelės nuo 3 iki 40 tūkstančių, daugumoje aptarnaujamos vieno ar dviejų kunigų, taip kad kunigai yra priyers ti ribotis tik sakramentų teikimu. Be to, ne lietuviai gyvena bažnyčios artumoje, daug aktyviau reikiąsi, ir kunigas savaime jiems skiria daugiau dėmesio ir laiko. Tai sukelia tam tikro nepasitenkinimo lietuvių tarpe. Taip pat nėra prie parapijų komitetų lietuvių pastoracijai.

Vietinės valdžios, bendrai paėmus, nėra palankios etninių bendruomenių veiklai. Antrojo pasaulinio karo metu bet kokią veiklą buvo uždrausta, uždarytos mokyklos, laikraščiai ir tt. Dėl mokytojų ir jaunų vadovų trūkumo tos mokyklos nebeatidarė. Visoje P. Amerikoje nebuvo nė vienos lietuviškos mokyklos. Tik paskutiniu metu at-

sikūrė viena Sao Paulo, Brazilijoje.

Iki karo lietuvių veiklą rėmė nepriklausomos Lietuvos valdžia. Dabar šiek tiek padeda finansiškai ir morališkai Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Praktiškai visa veikla — tautinė, kultūrinė ir socialinė — koncentruojasi draugijoje ir klubuose. Daugiausia dėmesio skiriama ir visur gražiai veikia tautinių šokių grupės ir kai kur jaunimo choreliai.

Argentina turi du laikraščius "Argentinos Lietuvių Balsas" redaguojama P. Ožinsko ir marijonų leidžiamą "Laiką", Brazilija — saleziečių leidžiamą savaitraštį "Mūsų Lietuva".

Visuose kraštuose veikia Lietuvių Bendruomenė ar jai atstovaujančios organizacijos, Pavyzdžiui, Argentinoje visas organizacijas apjungia Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba, Urugvajuje — Kultūros Draugija. Bendrai paėmus organizacijos ir parapijos gražiai bendradarbiauja ir pagal savo sąlygas ir sugebėjimus deda visas pastangas, kad išlaikytų jaunimą lietuviškoje dvasioje. Kadangi jaunimas neturi pastoviau jungiančių ideologinių organizacijų, užsibaigus tautinių šokių amžiui, dauguma pasitraukia iš lietuviškos veiklos.

Lietuvių bendruomenės dar vis jaučiamas tam tikras susiskaldymas, kurio priežastis buvo komunistų įsigalėjimas lietuvių tarpe. Šiuo metu jų įtaka yra žymiai susilpnėjusi.

Lietuviai katalikai pradeda skirti daugiau dėmesio religinio gyvenimo problemom. Artėjančio Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus proga yra daromi konkretūs žygiai padėties pagerinimui. Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje įsisteigė krikščionybės jubiliejaus komitetai, į kuriuos įsijungė pagrindinės organizacijos. Urugvajuje tėvai jėzuitai planuoja atsipalaiduoti nuo vietinių žmonių aptarnavimo, kad galėtų daugiau dėmesio skirti lietuviams. Montevideo arkivyskupas, su kuriuo teko kalbėtis, atrodė tam nesipriešina, nes kaimeynystėje yra kitos dvi parapijos, kurios galėtų vietinius aptarnauti. Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje yra daromi žygiai įsteigti parapijos komitetai lietuvių pastoracijai. Čia daug iniciatyvos rodo Buenos Aires įsikūrusi Jaunimo sąjunga.

Sao Paulo Lietuvių Bendruomenė ir Brazilijos Lietuvių Sąjunga užbaigė ilgai užsitęsusių ginčus ir dabar vieningai rūpi nasi lietuvių reikalais, bendrai

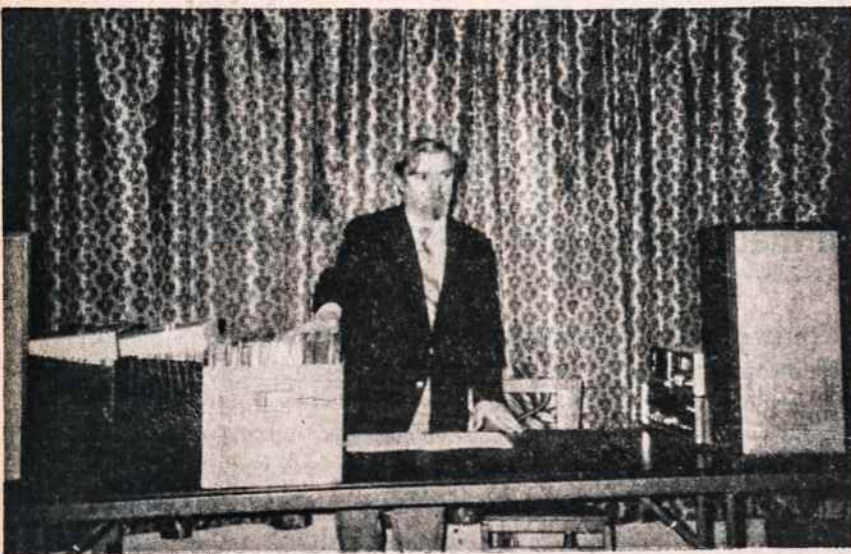
švenčia Vasario 16, rengia meno parodas, susirūpino lietuviškos mokyklos atidarymu ir ją atidarė drauge su parapija. Auga vienas kitas jaunas vadovas. Pavyzdžiui labai aktyviai dirba su jaunimu Liucija Banytė, arba Rosario, Argentinoje, Roxana Papeckytė-Rodriguez. Taip pat jie siunčia jaunimą į Vasario 16 gimnaziją. Šiomet ten mokosi trys, kitais metais yra numatę pasiųsti keturis ir prašo PLB pagalbos.

Kun. P. Rukšys yra suorganizavęs neakivaizdinę lietuvių kalbos mokyklą juostelių pagalba. Taip pat Sao Paulo veikia lietuvių kalbos kursai Katalikų Universitete. Juos lanko aštuoni studentai. Susidomėjimas lietuvių be tarp antros, trečios kartos gana didelis.

Buenos Aires Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba koordinuoja kultūrinę ir socialinę veiklą. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė gana didelį dėmesį skiria P. Amerikai, reguliariai siunčia jaunimo atstovus, kurie vadovauja lietuvių kalbos ir literatūros seminaram ir k. Perreitas metais Brazilijoje buvo Arvydas Žygas, Argentinoje — Erikas Vasiliauskas.

Jaunimo iki 16 metų gana daug telkiasi klubuose, kur jie yra įtraukti į tautinius šokius.

(Bus daugiau)

Vytautas Strolia paskaitos metu. Nuotr. D. Bulvičiūtės

APIE MUZIKĄ IR MUZIKUS

Branduolys, prie Aušros Vartų parapijos Manhattane įsikūręs kultūros būrelis, balandžio 19 surengė įdomią vakaronę.

Muz. Vytautas Strolia skaitė paskaitą apie lietuviškas muzikos plokšteles bei tos muzikos atlikėjus. Atsivežė net penkias dėzes medžiagos. Ilustruodamas paskaitą, davė ištraukas iš įvairių kūrinių.

Susirinkusiems muzikos mėgėjams ilgoka paskaita praėjo labai greitai, nes buvo kruopščiai ir įdomiai parengta ir perduota.

V. Strolia esu jau kelis kartus girdėjęs, bet kiekvieną kartą jo muzikinis žinytas vis maloniau nuteikia. Paskaitose galima jausti Vytauto didelę meilę muzikai ir norą tą meilę perduoti klausytojams.

Po paskaitos buvo atgaiva ir pasidalinimas muzikiniais įspūdžiais su paskaitininku. Vytautas Strolia — tai tikra muzikos enciklopedija!

Visuomet yra malonu praleisti kelias valandas Branduolio surengtose vakaronėse. Būrelio narės įdeda daug pasiaukojimo rengiant pobūvius, kurių kiekvienas ne tik mums suteikia pramogą, bet ir daug ko išmoko. Įvertinkim būrelio trūšą atsilankydami jo renginiuose. Nebūsit apvilkti!

Dalia Bulvičiūtė

informacijos kreiptis: NERINGA, ICC RT 21, Putnam, CT 06260.

A. D. S.

NERINGA — NE VIEN VAIKAMS

Tarp kitų darbų jau treči metai, kaip Putnamo seselės organizuoja dviejų savaitių stovyklą jaunuoliams nuo 17 metų ir studentams. Daug kas apie tai dar nežino. Šioji stovykla jaunuoliams nesiriboja kuria nors būtina programa ar ideologija, kaip paz. skautų ar ateitininkų. Kaip ir visose "Neringos" stovyklose, stengiamasi vispusiškai ugdyti lietuviškumą ir krikščioniškumą, nes šios vertybės lavina žmogų aukščiausia prasme.

Pažymėtina ir tai, kad susidraugauja jaunuoliai, kurie kitais atvejais greičiausiai nesusitikytų, nes šią grupę sudaro skautai, ateitininkai ir kiti, nepriklausantys lietuvių organizacijoms ar grupėms. Lietuviškumas ir jaunatvė visus vienodai sujungia. O nuotolis jaunimui ne stabdys, jei nori kur nors dalyvauti. Abiejus metus jaunuoliai suvažiuoja į

Vermontą iš dvylikos skirtingų valstybių.

Šioji stovykla vyksta prieš visas vaikų stovyklas, nes į ją suvažiuoja didesnė dalis tos vasaros stovyklų vadovų. Šių metų jaunuolių stovykla yra birželio 15-28. Galima stovyklauti ir viena savaitę. Jau dabar numatyti paskaitininkai: Tautosakos žinovas J. Gimbutas, kun. A. Saulaitis, jaunasis dr. P. Kisielius, mokytoja A. Lingertaitienė, muzikė D. Sakaitė, menininkė A. Saimininkienė, nekalbant apie pačių seselių įnašą.

Raginkit savo jaunimą 17 metų ir studentus "paragauti" bent savaitę šios lietuviškos mišrainės Vermonto gamtoje tarp savo bendraamžių. Visi stiprėja lietuvių kalboje ir savišmonėje, atsigauna dvasiškai ir pasisemia vilties ateičiai. Norint

ŠEŠIOS DEŠIMTYS METŲ DIEVO IR LIETUVOS TARNYBOJE

(atkelta iš 3 psl.)

tekstas buvo išspausdintas sukaktuviniame leidinyje "Vakarai su prelatu Balkūnu".

Tame pačiame leidinyje, kurį man teko redaguoti, išskaičiuotos 30 organizacijų, kurių centrinėse valdybose veikė ar pirmininkavo prel. J. Balkūnas. Bendruomenės steigimasi Amerikoje ir kaip jis prisidėjo prie LB veiklos, eidamas įvairias pareigas.

Kitas labai išsamus paskaitininkas tą vakarą Juozas B. Laučka irgi labai kruopščiai nušvietė prel. Balkūno visuomeninio darbo rūpesčius. Pačiam prelegentui negalint atvykti, ją perskaitė Petras Minkūnas, o paskaitos

Prelato įvertinimas

Plati kun. J. Balkūno veikla neliko dvasinės vyresnybės nepastebėta. Brooklyno vyskupo Molloy rūpesčiu 1948 jis buvo pakeltas prelatu, popiežiaus kubikuliariaus titulu, vėliau pakeltas popiežiaus rūmų prelatu, o 1972 jam buvo suteiktas aukščiausias prelatų laipsnis — Protonotarius Apostolicus, su teise dėvėti vyskupišką insigniją.

Nuo 1949 iki išėjimo į pensiją prelatas buvo Brooklyno vyskupijos patarėjas ir įvairių komisijų narys. Būdamas tokiose aukštesiose pareigose, jis kurioje ir su vyskupu galėjo kalbėti įvairiais lietuvių reikalais.

Prelatą įvertina ir lietuviai pranciškoniai, kuriems jis padėjo įsisteigti JAV ir ypač Brooklyne, ar tai senoje vietoje Bushwick Avenue ar ir dabartinėje — Kultūros Židinyje.

Įvairius lietuviams pranciškionams nuopelnus įvertindamas, Pranciškonų Ordino generolas prel. J. Balkūną 1972 pakėlė Pranciškonų Ordino garbės nariu su teise nešioti pranciškoniską abitą ir naudotis visomis pranciškonų privilegijomis.

Taip suglaustai atrodo prel. J. Balkūno daugiašakė veikla kaip lietuvių kunigo, bet ji yra tiek

pat plati ir visuomeniniame lietuvių gyvenime. Ši veikla spaudoje ir minėjimuose daugeliu atveju buvo iškelta ir įvertinta.

Ko nuoširdžiausi sveikinimai ir visokeriopos sėkmės linkėjimai sukaktuvininkui prel. Jonui Balkūnui!

Kornelijus Bučmys

PIANISTĖ DALIA SAKAITĖ KULTŪROS ŽIDINIO SCENOJE

Dalios Sakaitės pianino rečitalis, kuris įvyko balandžio 23 Kultūros Židinyje, nepaliko jokios abejonės jos sugebėjimais kaip pirmos eilės pianistės. Ji yra elegantiška pianistė, su dideliu muzikaliu žavesiu, ir šis rečitalis mums tai gerai įrodė.

Sakaitė programą pradėjo su Haydn Sonata in A flat. Pianistė kūrinių atliko kaip subtilų audinį sklaidžiu, plačios sferos jausmų išreiškimu. Iš karto mane nustebino tas garsas, kurį ji išgavo iš instrumento. Labai retai tenka išgirsti tokią dinamišką ir plačią tonų spalvingumą sferą. Retai išgirstame tokį pianistą, kuris gali "dainuoti" pianinu, kuris tikrumo teise yra mušamasis instrumentas.

Schumanno Symphonic Etudes and Variations, daugiau kaip

kur kitur parodė kompozitorių kaip pianino genijų. Nors šis kūrinyje reikalauja daug techniško sugebėjimo iš pianisto, jis yra tikrai efektingas. Sakaitė šiuos reikalavimus gabiai įveikė ir pradžia žadėjo gerą atlikimą. Nelaimingai, artėjant prie kūrinių pabaigos, pianino mechanizmas — slopintuvai apgedo. (Slopintuvai pianine yra virš stygų ir pasikelia kada klavišas yra suduodamas, leidžiant stygai laisvai vibruoti. Kada klavišas yra atleistas, slopintuvai nukrenta, tuo sulaukdamas stygos vibraciją. Kai slopintuvai neveikia, jie nenukrenta ant stygų ir ilgai vibruoja, padarydami pianino garsą neaiškų. Pianistas gali dvejopai reaguoti tokioje situacijoje: toliau skambinti ar ne. Sakaitė skambino, daugiau ir

pagaliau triumfavo. Paderewski Melodie buvo atlikta efektingai, lyg dainavimo stilijūje. Pianistės fantazija ir tonų spalvingumas jautriai išreiškė Vainiūno Sonata. Atlikdama Liszto Ballade in B minor, pianistė pasirodė kaip audringa ir ugninga interpretatorė.

Chopino Ballade in G Minor yra vienas iš jo poetiškiausių ir inspiruojančių kūrinių. Sakaitės atlikimas, nors ne visiškai tobulas, buvo vistiek žavus. Ji meis triskai išreiškė to kūrinių plačią jausmų sferą — nuo trapių sentimentų iki ugningo blizgesio.

Chopeno taip pat kaip Liszto, kūriniai reikalauja pianisto, kuris nebijo rizikos užgauti netikslią stygą. Gera technika yra būtina išreiškiant gausų skambesį bei švelnius atspalvius. Sakaitėje tikrai glūdi šios visos ypatybės.

William Smiddy

-o-

Dalios Sakaitės koncertas buvo labai sėkmingas. Tarp "pianino muzikos" mėgėjų dalyvavo daug muzikų. Šie, sugedus pianinui, nuskubėjo už scenos pagelbėti pianistei. Antanas Razgaitis vikriai sugebėjo nustumti tuos "nelaimingus" slopintuvus ir iš klausytojų susilaukė pljimų. Gerbėjai Sakaitę apdovanojo gausiomis gėlių puokštėmis.

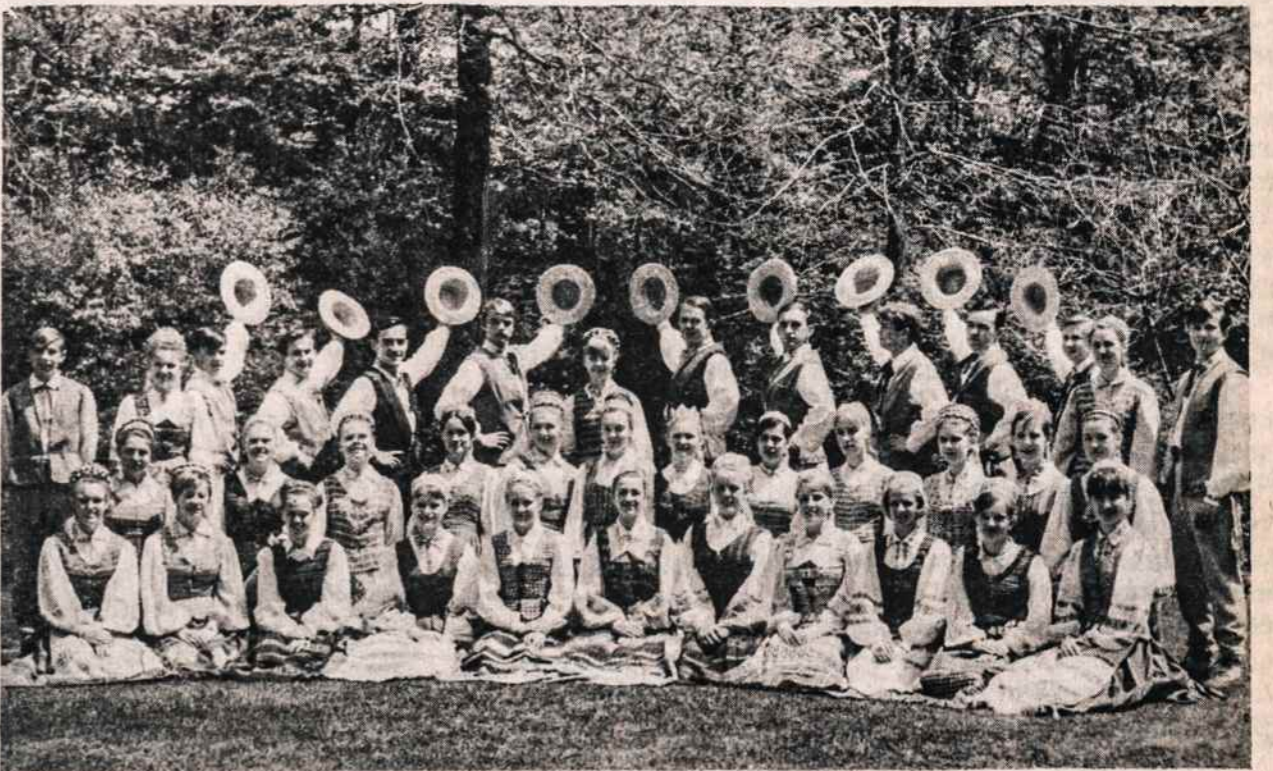
Prie vakaro sėkmės daug prisidėjo R. Razgaitienė, G. Janušienė ir L. Gudeliene, bei moksleiviai ateitininkai. Jie visi po koncerto surengė priėmimą su vaišėmis.

Malonu buvo praleisti kelias valandas su pianiste Dalia Sakaitė. Linkėjime jai artimo pasirodymo Carnegie Recital ar net pačioje Carnegie Hall.

Dalia B.

Grandinėle Romoje Šv. Petro bazilikos aikštėje 1984 m.

Grandinėle 1969 m. Clevelando kultūrinuose darželiuose. Nuotr. V. Plodžinskio

GRANDINĖLĖS SĄSKRYDIS

"Grandinėle" — populiariusis Clevelando šokių ansamblis — jau 33 metus šauniai reprezentuoja lietuvių tautinį šokį savųjų ir kitataučių tarpe. Ji su sėkmingais koncertais aplankė Europą,

Australiją, Pietų Ameriką ir, aišku, Šiaurės Ameriką. Tūkstančius kitataučių ji supažindino su daugeliu nežinomu ar gal primirštu Baltijos kraštu — Lietuva. Vadinasi, be žavios pramoginės — meninės programos, šokėjai-jos, muzikantai ir dainininkai kėlė ir kelia Lietuvos ir lietuvių vardą. Toks "Grandinėlės" ambasadoriavimas yra didelė ir labai vertinga auka ir pagalba mūsų veiksniams, besirūpinantiems pavergto krašto likimu ir jos laisvės siekimu.

"Grandinėlės" įkūrėjai Liudas ir Aleksandra Sagiai šiam ansambliui vadovaudami visą laiką, iškelė jį į pirmąjį-reprezentacinį vienetą. Grandinėlės pavyzdys yra vaizdus įrodymas, ką galima padaryti, kai talentas, išvermė, drausmė ir darbas pajungiamas užsilbrėžto tikslo siekiant. Sagiams tai nuostabiai pasisekė. Grandinėle ir jos pagrindiniai vadovai verti padėkos ir pagarbos.

Gegužės 24-25 "Grandinėle" kviečia visų jos narių sąskrydį Clevelande. Laukiama suvažiuojant nemažą "Grandinėlės" šokėjų ir muzikantų būrio į šią jos šventę, kuri taps ir visų lietuvių ilgai prisimintina diena. Sąskrydį sukviesti mintis kilo iš pirmųjų "Grandinėlės" šokėjų. Numatyta puiki, įvairi ir įdomi programa.

Gegužės 24, šeštadienį, 2 val. popiet registracijos pradžia Dievo Motinos parapijos auditorijoje, 18022 Neff Rd. Nuo 4 val. iki 6 val. popiet toje pačioje vietoje visi "Grandinėlės" nariai galės prisiminti šoktus lietuviškus šokius Liudo Sagio pamokoje. 8 val. vak. Dievo Motinos parapijos svetainėje vyks pažinčių atnaujinimo vakarėlis. Prie užkandžių ir lengvos orkestro muzikos sąskrydžio dalyviai turės progą praleisti vakarą savo draugų tarpe.

Visą šeštadienio popietę ir va-

karą DM auditorijoje bus rodoma "Grandinėlės" kelionių ir koncertų skaidrės bei filmai. Bus ir nuotraukų paroda.

Gegužės 25, sekmadienį, 10 val. ryto "Grandinėlės" nariai dalyvaus Dievo Motinos parapijos bažnyčioje mišiose, kurias aukos kleb. kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

3 val. popiet "Grandinėlės" koncertas Clevelando State University Main Classroom auditorijoje, 18022 E. 24th St. Programos motto: "Ne vieni metai — ne vienas šokis".

"Grandinėlės" vadovas Liudas Sagys ir vaikų grupės mokytojos Kristina Freudenberger ir Dalia Motiejūnienė (sąskrydžio iniciatorė ir pirmininkė) surinko šiai programai būdingiausius šokius, šoktus per daugelį metų ansamblyje. Rita Kliorienė, jauna ir talentinga muzikė, paruošė programai muzikinę palydą, kuri susidės iš nuolatinių muzikantų ir jos vadovaujamo Dievo Motinos parapijos choro.

6:30 val. vak., "Grandinėlės" sąskrydžio banketas erdvoje Charter House viešbučio salėje, 24800 Euclid Avenue, Cleveland. Kokteiliai, vakarienė, nuotaikingi šokiai ir lietuviški rateliai vyks grojant septynių muzikantų "Special Blend" orkestrui.

Sąskrydžio rengimo komitetą sudaro: pirm. Dalia Motiejūnienė, nariai Gailė Mariūnaitė, Ingrida Bublienė, Rita Matienė, Vitalija Butkuvienė, dr. Roma Degesienė, Kristina Freudenberger, Danutė Grigaliūnienė, Eglė Laniauskienė, Daiva Madjar, Bob Mayes, Elena Oster, Nijolė Rukšienė, Algis Rukšėnas, Ilona Schmid, dr. Viktoras Stankus, Gintas Taoras, Valdonė Žiedonienė ir Aldona Zorskienė.

Geriausių linkėjimų "Grandinėlei", sąskrydžio dalyviams ir vadovams. Visi lietuviai kviečiami jungtis į šią nepaprastą pavasario šventę.

V. Ročiūnas

Pianistė Dalia Sakaitė po koncerto Kultūros Židinio scenoje. Nuotr. D. Bulvičiūtės

Kultūros Židinyje gegužės 11 paminėta Motinos diena. Koncelebracines mišias aukojo kun. V. Radvina iš Californijos, Tėv. P. Giedgaudas, OFM, T. B. Ramanauskas, OFM, Tėv. L. Andriekus, OFM. Po mišių prie paminklo gėles motinų prisiminimui padėjo skautės Vida Stankūnaitė ir Gailė Jankauskaitė. Nuotr. A. Mičiūlio

Dalis dalyvių prie Kultūros Židinio, gegužės 11 minint Motinos dieną. Nuotr. A. Mičiūlio

ŽIDINIO ŠVENTĖ

Vėsoka, bet gražų gegužės 11-tos sekmadienį Kultūros Židinyje įvyko tradicinė Pavasario Šventė. Nors šį kartą jautėsi stoka planavimo bei organizacijos ir buvo abejonių, ar šventė iš viso įvyks, bet tradicija buvo išlaikyta. Židinio bičiuliai spontaniškai susibūrė pamaldom į salę ir vėliau į kiemą bei kitas patalpas pasisvečiavimui.

Ypač daug dėmesio ir pastangų tradicijos išlaikymui įdėjo tėvai pranciškonai. Mišias koncelebravo vienuolyno viršininkas tėv. Leonardas Andriekus, OFM, tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM ir svečiai iš Californijos — kun. Vincas Radvina.

Labai gražų ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė tėvas Leonardas. Jis priminė Kultūros Židinio bendradarbių nuopelnus, paminėjo bingo darbuotojų pasiaukojimą keliant lėšas Židinio išlaikymui ir ypač taikliai kreipėsi į jaunimą, dėka anksčiau įvykusios skautų sueigos gausiau susirinkusių.

Pamaldų eigoje nuoširdžiai talkino skaučių vadovė tunti-

ninkė Vida Jankauskienė, padėjusi suorganizuoti ir Motinos Dienos minėjimą. Pasibaigus mišiom, Davis Bork ir Gina Jankauskaitė padėklavo po eilėraščių, o mažieji skautukai iš dalino motinoms ir močiutėms po gėlę. Po to visi kunigai ir dalyviai nuėjo į pievelę prie paminklinio kryžiaus, kur buvo padėtas vainikas ir sugiedota Marijos giesmė bei Lietuvos himnas. Gėles ir vainiką paaukojo Židinio valdybos pirmininkas Antanas Mičiūlis.

Iškilmėm pasibaigus, žmonės nuskubėjo į apatinę salę, kur kvėpėjo dešros, kopūstai, kugelis ir pyragai, o kiti į kiemą, kur ant žarijų kepė jautienos maltiniai bei dešrelės ir puoto iš statinės pumpuojamas alus.

Židinio kieme svečiai praleido vieną kitą valandą bičiulių draugystėje ir pašnekėsy, o močiutės, laikydamos rankose neseniai gautas gėles, džiaugėsi, kad ir jos nebuvo užmirštos.

Paminėtini Židinio šventės talkininkai, be kurių nebūtų buvę įmanoma šventę įvykdyti. Jų tarpe Romas Kezys su sūnumis prie alaus tiekimo, Algis Jankauskas prie žarijų ir kepinių, Jurgis Šližys prie gėrimų ir Eugėja Kezienė su savo šeimi-

ninkėmis prie gardžių lietuviškų pietų ruošos. Reikia pažymėti, kad E. Kezienė iš pietų uždarbė Židiniui paaukojo net 200 dolerių. Tai yra jau ne pirmas kartas, kai ji savo uždarbiu dalinasi su Židiniu ir todėl jai priklauso visų nuoširdi padėka.

Nors nesimatė dalies Židinio vyriausios vadovybės ir viskas buvo paskubomis suorganizuota, bet, dėka geradarių ir nuoširdžių talkininkų, šventė vitiek gražiai pavyko. Tas paskatino Pavasario Šventę vėl ruošti ir kitais metais.

Alg. Š.

BR. JANUŠO STIPENDIJA LITUANISTIKAI

Muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo stipendija šiais metais bus devintoji. Visi gavusieji jaunuoliai žinomi kaip gabūs, darbštūs ir veiklūs lietuviškame gyvenime. Stipendija duodama tiems, kurie šalia pagrindinių studijų pasirenka ir lituanistiką akivaizdiniu ar neakivaizdiniu būdu.

Stipendiją įsteigė Broniaus Jonušo našlė Emilija Jonušienė. Stipendijos dydis — 1000 dolerių.

Kandidatus stipendijai gali pasiūlyti kiekviena lietuvių jaunimo organizacija iš bet kurio kontinento; gali siūlyti ir lietuvių klubai, draugijos, parapijos, LB apylinkės. Siūlymai turi būti pagrįsti ir motyvuoti. Prašymai be rekomendacijų nebus svarstomi. Stipendijai kandidatų parinkti bus sudaryta komisija.

Prašymus stipendijai iki birželio 15 d. (pašto antspaudo data) siųsti šiuo adresu: Br. Jonušo stipendija, 9927 Devonshire, Omaha, NE. 68114.

Daug lietuviškų knygų, plokščių ir įvairių suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambinti — 718 827-1351.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

JAV LB Krašto valdyba atstovais į Lietuvos Fondo pelno skirstymo komisiją paskyrė dr. Petrą Kisielių, jaunosios kartos visuomenininką doktorantą Robertą Vitą ir rašytoją inž. Vytautą Volertą. Krašto valdybos vicepirm. Bronius Juodelis, ilgus metus darbavęs pelno skirstyme, sutiko būti antrininku ir pavaduoti atstovus, jei kuris paskirtas atstovas dėl kokios priežasties LF posėdžiuose negalėtų dalyvauti. LF pelno skirstymo komisija, kuriai vadovauja St. Baras, šiais metais lietuviškiems reikalams yra numatiusi skirti 200,000 dol. sumą.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Danguolei Valentinaitei pasiūlius, šie asmenys Krašto valdybos buvo patvirtinti Socialinių reikalų tarybos nariais: Kornelijus Jazbutis, dr. Ferdinandas Kaunas, dr. Petras Kisielis, Gražina Micevičiūtė, Leonas Narbutis, dr. Antanas Razma, Jr., Kęstutis Žukas. Socialinių reikalų aktyviausias skyrius veikia Chicagoje, kur įsigytos nuosavos patalpos — Seklyčia. Daug vilčių teikia neperseniausiai įsikūrę skyriai New Yorke, Philadelphijoje, Los Angeles ir kitur.

Brighton Parko (Chicagoje) LB apylinkės valdybos pirm. Salomėja Daulienė yra pakviesta atstovauti JAV LB Krašto valdybai PLB Centriniam Vasario 16-jai gimnazijai remti komitete. Dabartiniu metu komitetas telkia lėšas paremti gimnazijos berniukų bendrabučio statybą. Komitetui pirmininkauja Lietuvos Šaulių Sąjungos Centro valdybos pirm. Karolis Milkovaitis.

JAV Demokratų partijos centrinis komitetas paruošė ir per vicepirm. Joną Urboną JAV LB Krašto valdybai atsiuntė "1986 Metų Etninį Kalendorių". Šiame kalendoriuje išvardintos etninių grupių švenčiamos šventės. Minint lietuviams svarbias šventes paminėta Vasario 16-oji, Lietuvos patrono šv. Kazimiero diena (kovo 4 d.), Baltų Laisvės diena (birželio 16d.), skirta prisiminti 1941 m. Sov. Sąjungos vykdytus trėmimus. Minėto kalendoriaus tikslas yra priminti demokratų politikams nepamiršti tautinėms grupėms svarbių sukakčių.

Ukrainiečių Informacijos tarnybos Washingtono direktorius Myron Wasyluk atsiuntė laišką

JAV LB Krašto valdybos vicepirm. Algimantui Gureckui, kuriuo padėjo JAV LB Krašto valdybai už padėtas pastangas bėglio Myroslov Medvid reikale. Laiške pastebima, kad jungtinės rytų europiečių ir baltų bendruomenių pastangos įrodė, kad suderinus pastangas, tampa stipriu balsu. "Norime Jus užtikrinti, kad mes remiame Jūsų ir Lietuvos Bendruomenės darbo pastangas. Jei kuo galėtume padėti, nesivarždami kreipkitės į mus", baigia laišką įtakingas Ukrainiečių Kongreso komiteto pareigūnas.

Philadelphijos LB apylinkės valdybos atstovai — pirm. Teresė Gečienė ir vicepirm. Virgus Volertas — Philadelphijoje pasimatė su JAV kongresmanu Robert A. Borski. Ilgesnio pokalbio metu buvo nusiskūsta ilgai trunkančiu lietuviškos spaudos pristatymu ir tuo reikalu įteiktas atitinkamas raštas. Šiomis dienomis kongr. Borski painformavo, kad Pašto tarnyba Washingtono pavedė viršininko padėjėjui William T. Johnstone minimu klausimu rūpintis. Johnstone jau spėjo susisiekti su Philadelphijos centriniu paštu, o šis su LB apylinkės pareigūnais vėluojančios spaudos siuntimą bei pristatymą stebėti leidimo reikalu.

Naująją Vidurio Vakarų LB apygardą valdybą sudaro Birutė Vindašienė (pirmininkė), Povilas Norvilas, Danguolė Ilgenytė, Jurgis Matusėvičius ir Danutė Račiūnaitė. Ši LB apygarda apima LB vienetus veikiančius Illinois, Indianos, Wisconsin, Arkansas valstijose.

JAV LB Krašto valdybos pirm. Alg. Gečys ir vicepirm. dr. Viktoras Stankus laiškais protestavo NBC televizijos programoje "Highway to heaven" neofaisto charakterio pavadinimo vardu Jan Baltic. Laiškuose piktintasi, kad programos kūrėjai sutapatino pabaltiečius su naciais, pagrindiniam veikėjui prisedgami latvišką Jan vardą ir baltų pavardę. A. Gečio tarpininkavimu į protesto akciją įsijungė Pasaulio Žydų kongresas, o dr. V. Stankaus — Amerikos Žydų Komitetas Clevelande. Šių dviejų žydų organizacijų pareigūnai pasiuntė laiškus NBC vadovybei, juose pastebėdami, kad toks NBC elgesys kenkia žydų — pabaltiečių santykiams ir jo vengtiną.

— Jungtinis Pabaltiečių komitetas Washingtono sužinojo iš Lino Kojelio įstaigos, kad komiteto pastangomis Baltieji Rūmai Pabaltijo Laisvės dienos (birželio 14) proga turės pabaltiečių atstovų delegacijos priėmimą Baltuosiuose Rūmuose. Jungtinis Pabaltiečių komitetas rūpinasi, kad Senate ir Atstovų rūmuose būtų priimtos Pabaltijo Laisvės dienos rezoliucijos. Kongresmanas W. Carney iš N.Y. kartu su kongresmanais P. Donnelly (MA) ir D. Riyater (BA) buvo pagrindinis šios rezoliucijos sponsoriūs.

— Poezijos dienos Chicagos Jaunimo Centro mažojoje salėje įvyks gegužės 23 - 24.

— Mirusiųjų pagerbimas Chicagoje, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo įvyks gegužės 26. Rengia LB Pasauliečių komitetas ir Šv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų draugija, dalyvaujant šauiliams ir visuomenei.

— Elena Turauskienė šiais metais kovo 15 savo artimųjų tarpe atšventė savo 80 amžiaus sukaktį. Ta proga specialiai iš Chicagos buvo atskridusi jos sesuo Birutė Prapuolenienė. E. Turauskienė yra plačiai pasireiškusi tarptautinėje veikloje. Ilgus metus buvo Pasaulinio Motinų sąjūdžio (M.M.M.) generalinė sekretorė. Taip pat dalyvavo eilėje Pax Romana kongresų, atstovaudama ateitininkams. Elena Turauskienė šiuo metu gyvena Paryžiaus priemiestyje Nanterre.

— Doktorantas Vilius Dundzila skaitys paskaitą "Egzilio tema naujesnėje lietuvių moterų poezijoje" dešimtojo Baltistikos studijų konferencijoje "Baltai už Pabaltijo ribų", įvykstančioje gegužės 29-31 University of Wisconsin, Madison, Wisc.

— Kun. Jonas Duoba, MIC, šimet yra pakviestas aukoti mišias ir pasakyti pamokslą Kapų puošimo dieną, gegužės 26 Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

— Mykolas Druga vadovaus sesijai "Vietinė spauda ir Baltų diaspora" dešimtojo Baltistikos studijų konferencijoje "Baltai ir Pabaltijo ribų", įvykstančioje gegužės 29-31 Madison, Wisc.

— Žurnalistas Vytautas Kasniūnas bus pagrindinis kalbėtojas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 100 metų minėjimo seime birželio 30 Essex viešbutyje Chicagoje. Seimas vyks birželio 30 - liepos 3.

— "Tėviškės Aidų" savaitraštis, leidžiamas Melbourne, vasario 11 atšventė savo 30 metų leidimo sukaktį. Savaitraštį leidžia Australijos lietuvių katalikų federacija. Laikraštis visada išėma reguliariai ir gerai informuoja mūsų tautiečius apie lietuvių religinį, visuomeninį, kultūrinį gyvenimą, pateikia daug žinių pasaulio politikos klausimais. Plati Australijos lietuvių gyvenimo kronika. Šiuo metu savaitraštį redaguoja kun. dr. Pranas Daukyns. Adresas: 18 Henry Street, Vic. 3041 Australia.

— Nauji Darbininko skaitytojai: L. Vismanas, Rochester, N.Y., G. Dėdinas-Kasa, Southfield, Mich., Užsakė kitiems: E. Varnas, Plymouth, Mass., — Ir. Farbenks, Richmond Hill, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkome užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata metams tik 12 dol. Atnaujinant — višiemis 15 dol. metams.

BALTIMORĖS LIETUVIAI KVICIA JUS Į LIETUVIŠKĄ FESTIVALĮ

FESTIVAL HALL, PRATT & SHARP ST., BALTIMORE, MD.

1985 BIRŽELIO 7 IR 8 DIENOMIS ŠEŠTADIENĮ NUO 12 VAL. IKI 9 VAL. VAK. SEKMADIENĮ NUO 12 IKI 6 VAL. VAKARO

Tautiniai šokiai
Rankdarbių demonstracijos
Lietuviškas maistas

Speciali tautodailės paroda, suruošta Baltimorės Lietuvių Muziejaus

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 2	birželio 14 d. iki birželio 28 d.
Iš Niujorko	\$1,890.00
KELIONĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Iš Niujorko	\$1,895.00
KELIONĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Iš Niujorko	\$1,935.00
KELIONĖ NR. 5	rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
Iš Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Iš Niujorko	\$1,480.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko	\$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambariye), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandjosienu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb. VAZ 2107 — 4,470 rb. VAZ 2106 — 4,130 rb. VAZ 21003 — 3,900 rb. VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informacijų ir visais keliionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC. P.O. BOX 29163 CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA, TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

Ištikimieji golfininkai Sunny Hills, Fla. Antras iš dešinės kun. Antanas Račkauskas, ilgametis Apreiškimo parapijos Brooklyne vikaras.

LSS skautininkų ir skautininkų sąskrydis Toronte balandžio 12-13. Raportą priima vyr. skn. pav. p.s. A. Senkus, vyr. skn. S. Gedgaudienė ir LSS Tarybos pirm. v.s. P. Molis. Nuotr. v. Bacevičiaus

JAV ir Canados LSS skautininkų ir skautininkų suvažiavimas balandžio 12-13 Toronte. Nuotraukoje s. R. Cesnavičienė skaito įsakymus per sąskrydžio atidarymą. Nuotr. V. Bacevičiaus

JUNO BEACH, FLA.

Atšvęsta sukaktis

Penkiasdešimt metų laikotarpis amžių laiko tekmeje yra tik mažas žingsnelis, bet žmogaus gyvenime — didžiulis suolis. Tas laikotarpis dažnai paženkliną didesnę pusę jo nueito kelio, nuveiktų darbų, atsiektų laimėjimų. Šeimos gyvenime anas keliaženklis turi dar didesnę reikšmę, nes jis vienišelis, nepakartojamas. Užtai dažnai šeima ties juo stabteli savo laimės ir nugalėtų sunkumų brydę prisiminti ir ją deramai atšvęsti.

Tokia šauni šventė įvyko gegužės 3 Hilton viešbutyje, Jupiter, Fla., minint Martos ir Zigmo Strasų 50-ją vedybinio gyvenimo sukaktį. Ją surengė jų sūnūs Arūnas ir Voldemaras su šeimomis. Dalyvavo apie 60 artimųjų, draugų ir pažįstamų ne tik iš Juno Beach ir apylinkių, bet ir iš tolimesnių vietovių.

Solenizantams į salę įėjus, susirinkusieji juos pasveikino atsižadami ir audringai plodami. Religines apeigas atliko svečias iš Chicagos liuteronų kun. Juozapas, Martos pusbrolis, drauge su kun. V. Piktorna. Pakelę šampano stiklines, dalyviai choru palinkėjo sukaktuvininkams „Ilgiausių metų“.

Sveikinimus pradėjo LB apylinkės vicepirm. L. Staškūnas, dar ir perskaitęs išvykusio pirm. dr. J. Šalnos sveikinimą. Liet. Respublikonų vardu sveikino skyriaus pirm. A. Solienė. Sekė buvusių karininkų, Zigmo Strasdo ginklo draugų ir jaunystės bičiulių, sveikinimai: B. Aušrotas, V. Bražėnas, Pr. Urbučio (specialiai šiam įvykiui parašė poeziją), J. Jakubausko. Sveikino ir Strasų vestuvėse buvusi pamerė M. Kikutienė. Dr. A. Lukienė pasveikinusi įteikė Zigmui, ilgą laiką buvusiam Liet. Respublikonų skyriaus pirm. ninku, pritaikytą dovaną: auksu žibantį dramblių, kuriame įrengtas telefonas.

Artimųjų vardu kalbėjo sūnus Voldemaras, paminėdamas eilę įdomių Strasų gyvenimo momentų ir puikiai vertindamas abiejų savo tėvų asmenybes ir atsidavimą šeimai. Pagaliau Zigmas Strasdas dėkojo apeigas atlikusiems dvasiškiams, šventę surengusiems šeimos nariams, visiems juodu sveikinusiems, apdovanojusiems ir iškilnėse dalyvaujantiems. Visai iškilnių programai vadovavo Strasų sūnus Arūnas-George, kuriam dar teko stambus uždavinys paminėti sveikiniančius raštu ir kai kuriuos sveikinimus perskaityti. Ši dalis kiek užtruko.

Programai pasibaigus, svečiai pavakarieniavo ir turėjo progą savo sveikinimus bei linkėjimus asmeniškai solenizantam pareikšti. Po to dar ilgokai girdėjosi pašnekėsiai ir šios negrįžtamos Strasų šventės įspūdžiai.

V.Š.

LIETUVIŠKOS MUZIKOS BIBLIOTEKA

Tokiu vardu vadinasi jau daugiau negu metai laiko Chicagos Jaunimo Centre įsikūrusi muz. Juozo Kreivėno sukaupta ir Lietuviškų Studijų Centrai padovanoja biblioteka. Šiai bibliotekai ir toliau vadovauja pats muz. Kreivėnas, kuris ją vis plečia tvarko ir padaro ją prieinamą plačiajai visuomenei.

Kadangi komp. Žilėvičiaus vardo panaši biblioteka šiuo metu sunkiai verčiasi, tai ši Lietuviškos Muzikos Biblioteka užpildo susidariusią spragą. Yra vilčių, kad šios dvi bibliotekos bus sujungtos ir atpuls mūsų sąjugalėjęs dvilypiškumas.

Ši biblioteka turi 4 kuratorius: dr. L. Šimutį, muz. A. Kučiūną, E. Sakadolskiene ir Ed. Šulaitį, kurie prižiūri jos veiklą. Biblioteka jau susilaukia ir aukų. Su 1,000 dolerių auka prisistatė komp. Vl. Jakubėno draugija (pirm. E. Šulaitis). Yra laukiama ir daugiau aukų bei palikimų. Biblioteka leidžia gražiai redaguojamą Biuletenį, kuriame yra ir bendrų straipsnių muzikiniams reikalais.

(eš.)

FAVORITE LITHUANIAN RECIPES — Videokasetė su lietuviškų valgių receptais. Graži dovana draugams amerikietim. Kasetė spalvuota ir angliškai padaryta 1 1/2 - 2 val. ilgio. \$24.95 viena kasetė. Persiuntinimas (postage and handling) 2 dol. Siųskite čekius arba money orders "American Dream Video" vardu.
AMERICAN DREAM VIDEO
P. O. Box 82 DEPT. LR
JACKSONVILLE, AR 72076

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškipti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1986 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluoclu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudal paremti \$.....

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit

Aktyvas: 53 milijonai dolerių

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarios santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

Reguliarių santaupų pilnas metinis prieaugis šiuo metu yra 7 proc.
Taupymo Sertifikatų pilnas prieaugis nuo 7.186 proc. iki 8.775 proc., pagal sumą ir terminą.
IRA Sertifikatų metinis prieaugis nuo 8.509 proc. iki 9.308 proc. pagal terminą.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.
Aple paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis **KASOJE** darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 - 18 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA
Kellonė 716: liepos 16 — liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono
15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
Kellonė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.
Kellonė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA
Kellonė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
Kellonė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA
Kellonė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669.
Kellonė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669.
Kellonė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
Kellonė 603: birželio 3 — birželio 17 — \$1,849.
Kellonė 701: liepos 1 — liepos 15 — \$1,849.
Kellonė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
Kellonė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799.
Kellonė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Luftansa iš JFK IR Bostono.

13 - 14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13DIENŲ —LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA
Kellone 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoje 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA
Kellonė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kellonės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių tektuvais kainom. Gali klientam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:
BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190
BALTIC TOURS tvarko: giminių išskvietimo dokumentus nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje tarpininkaujama palikimų sutvarkyme

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norj įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

GEMPORT fine jewelry precious stones

ROUTE 25A, NORTHPORT, LONG ISLAND, NEW YORK 11768 516/261-8028

Open daily, 9-6 Fridays until 9 Sunday 12-6

Atvykite ir pamatykite mūsų gausų gintarinių papuošalų rinkinį iš Baltijos. Mes taip pat turime didžiulį brangakmenių ir papuošalų pasirinkimą.

UNION TOURS UNION TOURS UNION TOURS

BALTIC DELIGHTS — MAY - AUGUST 1986
TOURS TO VILNIUS, RIGA, TALLINN & HELSINKI
EXCURSIONS TO KAUNAS, TRAKAI & DRUSKININKAI
12-18 DAY TOURS GREAT VALUE RATES FROM \$1251.00 - \$1920.00
5 Nights Vilnius MINI TOURS 10 Nights VILNIUS CULTURAL TOURS
PLEASE SEND 1986 BROCHURE

NAME.....
CITY.....STATE.....
HOME.....HOME.....OFFICE.....

FOR INCORMATION ABOUT BARGAIN MAY MINI TOURS CALL STEPHANIE HORTON 212 683-9500 PLEASE CORRESPOND IN ENGLISH

Lietuvos vyčių 110 kuopos ekskursijos dalyviai prie Sea Wake Inn viešbučio Clear Water Beach, Floridoje, sutinkami su sveikinimu "Welcome Lithuanians". St. Petersburg aplankyta Lietuvių Klubas, pranciškonų misija ir kitos įdomesnės apylinkių vietovės. Ekskursijai vadovavo kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas.

JAUNIME, ATEIK!

Lietuvių Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y., gegužės 10 vyko Lietuvių Bendruomenės JAV rytinio rajono apygardų, apylinkių darbuotojų trečiasis metinis suvažiavimas, kurį globojo LB New Yorko apygarda, vadovaujama pirm. A. Vakselio. Dalyvavo apie 60 asmenų.

Suvažiavimą atidarė ir jam pirmininkavo LB Krašto valdybos vicepirm. organizaciniam reikalui J. Urbonas. Tėvas Pr. Giedgaudas, OFM, perskaitė prasmingą invokaciją — "kad ilgai nešiota mumyse viltis nedingtu". New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis sveikindamas suvažiavimą linkėjo našaus darbo, gražioje nuotaikoje svarstyti visus klausimus. Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis savo sveikinimo žodyje linkėjo LB darbuotojams sėkmės vykdant užsibrėžtus uždavinius. Konsulas su giliu susirūpinimu priminė vėl naują lietuvių tautos nelaimę — grėsmę sveikatai ir gyvybei ryšium su Černobyl įvykiu atominės jėgainės sprogitimu.

Po to sekė pranešimai. LB Krašto valdybos pirm. A. Gečys savo pranešime vaizdžiai peržvelgė LB Krašto valdybos veiklą, organizacinę padėtį. JAV veikia 10 LB apygardų, 77 apy-

linkės, iš kurių 6 nepasizymi aktyvumu. Vicepirm. J. Urbonui pavyko įsteigti dar dvi LB apylinkės — Michigano ir Las Vegas. Ypač stengiasi suaktyvinti visose apylinkėse veiklą. Tai priklausys labiausia nuo pačių LB apygardų ir apylinkių. Santykiai tarp veiksmų žymiai pagerėjo. Šiuo metu smarkiai ruošiamasi Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimui. Numatoma šią sukaktį Amerikoje atšvęsti kuo iškilmingiau. LB apygardose steigiami šiam minėjimui ruošti specialūs komitetai. Yra būtina atgaivinti apmirusią Jaunimo Sąjungą. Numatoma organizuoti pasitarimus su jaunimo organizacijų atstovais. Juk ateinančios kartos — tai šių dienų veikėjų pavaduotojai. Į jų rankas turės atitekti visuomeninė, kultūrinė, švietimo, politinė veikla. Nuo jų priklausys lietuvių išlikimas. Jaunesnioji karta tai turėtų priimti dėmesin ir išgirsti vyresniųjų darbuotojų kvietimą jungtis į vyresniųjų darbuotojų eiles. Kitas rūpestis — tai OSI kolaboravimas su KGB, kuri stengiasi sukompromituoti pabaltiečius, įsikūrusius laisvajame pasaulyje, palaužti jų kovą už savo gimtą kraštą išsilaisvinimą, nepriklausomybę. Jau plačiai žinoma kaip sovietai paruošia liudininkus apkaltinti pabaltiečius nacių kola-

borantais, teikia Amerikos teisiam fiktyvius dokumentus. Kovoje su KGB niekšybėmis stipriai reiškiasi energingos visuomenininkės D. Kezienė, R. Raz gaitienė, Pabaltiečių Lygos pirm. A. Mažeika, adv. P. Žumbakis, LB palaiko glaudžius ryšius su Pabaltiečių Lyga, kad pabaltiečiai nebūtų deportuojami į Sovietų Sąjungą. Vyčių pirm. P. Petrauskas, A. Mažeika, A. Gečys pasirašė dokumentą — peticiją OSI reikalui. Pabaltiečiams labai naudinga R. Gillette straipsniai Los Angeles Times balandžio 27-28, kuriuose gerai išryškintos KGB niekšybės.

Švietimo srityje irgi yra rimtų problemų. Šeštadienių mokyklų mokinių skaičius mažėja; dabar priskaitoma tik apie 1400 jaunamečių, lankančių lietuviškas mokyklas. Aktualus yra vadovėlių klausimas. Mokytojų vis dar atsiranda. Kultūros Taryba, kurios pirm. yra I. Bublėnė, veikia gerai. Rūpinamasi lietuvių teatro festivalio rengimu š. m. Padėkko dienos savaitgalyje Chicagoje. 1988 liepos 3 pramotoma suruošti Kanados ir Amerikos lietuvių tautinių šokių šventę Hamiltone, Kanadoje.

Socialinių reikalų Tarybos pirm. D. Valentinaite savo pranešime pabrėžė, kad socialiniai reikalai labai svarbi ir aktuali LB veiklos dalis. Yra būtina LB apygardose, apylinkėse organizuoti socialinę pagalbą pensininkams, nelaimės ištiktiems. Kaip žinome D. Valentinaites pastangomis Chicagoje atsirado pensininkų namai, kur mūsų senjorai atranda tikrą lietuvišką užuovėją. Ji pasidžiaugė, kad kai

kuriose didesnėse lietuvių kolonijose socialinės globos reikalai aktualėja, atsiranda savanoriškų pastangų padėti pensininkams. Taip pat New Yorke jau treči metai, kai veikia LB socialinių reikalų tarnyba ir net pensininkų namų projekto reikalai rieda pirmyn.

Finansinių reikalų vicepirm. B. Juodelis savo pranešime pareiškė, kad pagrindinis pajamų šaltinis tai aukos, surinktos Vasario 16 minėjimų progomis. Kitas šaltinis tai solidarumo mokesčiai. Visiems užmojam reikalinga finansinė parama. Švietimo reikalui reikalinga nuolatinė parama. Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga ruošiamas leidinys pareikalau stambios piniginės sumos. Solidarumo mokesčiai yra \$5.00 šeimai, \$2.00 nedirbantiems.

Organizaciniam reikalui vicepirm. J. Urbonas rūpinasi plėsti LB apylinkių tinklą. Nauja LB apylinkė organizuojama Havajuose. Į bendruomeninę veiklą įsitraukia vis daugiau Lietuvos vyčių.

Kultūros tarybos pirm. I. Bublėnė savo pranešime išskėlė eilę naudingų sugestijų, kaip reikšmingiau pasireikšti kultūrinėje veikloje. Anot jos, turime pasiūlyti daugiau pasireikšti kitataučių viešumoje; megzti kontaktus su amerikiečiais, kvieisti juos į mūsų aukšto lygio renginius, supažindinti su mūsų kultūra.

Po pietų pertraukos pranešimus padarė LB NY apygardos pirm. A. Vakselis, N. J. apygardos pirm. K. Jankūnas ir LB apylinkių pirmininkai A. Dzikas, A. Lipčienė, dr. J. Kriaučiūnas, V. Vaitkus, Tėvas P. Giedgaudas, OFM, E. Dudėnienė, V. Sidas, T. Gečienė, D. Valentinaite, ir apie lietuvišką teatrą įdomiai pasisakė J. Dantienė iš Philadelphijos.

Tenka pastebėti, kad iš daugumos pranešimų dvelkė susirūpinimas dėl sunkumų įtraukti į valdybas jaunesnės kartos atstovus. valdybos sudaro (tik su keliomis išimtimis) pensininkai, kurių pajėgumas su kiekvienais metais lėtėja. Šių problemų neturi Hartfordo LB apylinkė, kurios pirm. A. Dzikas, nei Manhattan-Bronx apylinkė, kurios pirm. E. Dudėnienė. Iš jos pranešimo patirta, kad jos vadovaujamoje LB apylinkėje yra 75 nariai, visi jaunesnės kartos profesionalai, šiame krašte baigę mokslus. Tačiau rūpestį kelia tos apylinkės, apygardos, kurioms nepavyksta prisipažinti ne pensininkų amžiaus darbuotojų.

Gyvos ir įdomios buvo diskusijos, pasiūlymai, pasisakymai įvairiais aktualiais klausimais. LB Krašto valdybos, jos apygardų, apylinkių darbuotojai dirba iš pasišventimo, nieiškodami

NEW YORKO ŠAULIAI SKELBIA LITERATŪROS KONKURSA

Brangios Lietuvos garbei, norėdami įprasminti Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejų, LŠST Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke skelbia Romano ar novelių rinkinio konkursą.

Tema — laisva patriotinė, su krikščioniškos minties atspalviu. Knygos dydis — nemažiau 200 puslapių rankraštis, parašytas rašomąja mašinėle, dvigubu tarpu tarp eilučių ir tik vieno puslapio pusėje. Rankraštis pasirašomas slapyvardžiu, tikroji autoriaus pavardė įdedama į atskirą voką, ant kurio užrašomas autoriaus slapyvardis. Premijos dydis — 1000 dol. Konkurso terminas: 1987 m. birželio mėn. 1. diena. Rankraščius siųsti šiuo adresu: Kęstutis Miklas, 71

Farmers Ave., Plainview, N.Y. 11803.

Kuopos valdyba sudarys specialią komisiją konkursui praveisti ir kūriniams įvertinti. Premijos įteikimo data bus paskelbta vėliau. Premijuotas kūrinyse lieka kuopos nuosavybė su teise jį atspausdinti kuopos vardu. Kiti rankraščiai bus sugrąžinti tik autoriams raštiškai pareikalavus.

Kaip taurieji knygnešiai saugo lietuvišką žodį ir jį skleidė, kaip paskui, kartu kartos ugde lietuviškojo žodžio kūrybą, taip ir dabar reikalingi lietuviškosios kūrybos puoselėtojai. Kviečiame šiuo konkursu susidomėti ir jame dalyvauti.

LŠST Simo Kudirkos Šaulių kuopos New Yorke valdyba

LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SPORTAS 1944 - 1984

Sumanymas išleisti lietuvių išėivijos sporto istoriją kilo praėjus Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėms Toronte 1978 metais. Sudarytas redaktorijų kolektyvas: Kęstutis Čerkelis — New York, Pranas Mickevičius — Milwaukee ir Sigitas Krašauskas — Toronto.

40 metų laikotarpis apėmė daug sportinės veiklos įvykių įvairiuose kraštuose: Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, P. Amerikoje, Australijoje, JAV ir Kanadoje. Medžiagos rinkimą sunkino ir ta aplinkybė, kad redaktoriai gyvena skirtingose vietovėse, o atstumai nemaži. Ieškota bendradarbių. Pagaliau darbas jau beveik baigtas.

Veikalas bus 600-700 puslapių ir puošis retomis ir istorinėmis nuotraukomis, kurių bus apie 200. Knygos kalbą tikrina liuanistai. Redaktoriai ir leidėjai stengiasi knygą išleisti kuo gražiau.

Nors redaktoriai eilę metų dirbo be jokio atlyginimo, istorijos paruošimas, surinkimas ir atspausdinimas kainuos apie 30,000 dol. Tai didelė našta ŠALFASS-gos šeimai.

Veikalą leidžia ŠALFASS-ga: visi prie sąjungos priklausę lietuvių klubai. Tad kiekvieno sąjun-

gos nario pareiga savo auka ir tal- ka padėti šį darbą užbaigti.

Į talką kviečiamas ir lietuvių visuomenė, nes lietuvių sportininkai daugel kartų savo žaidimu ir išvykomis sėkmingai reprezentavo Lietuvos valstybę. aukoje 50 dol. ar daugiau, sporto istoriją gaus dovanai.

ŠALFASS-gos centro valdyba

New Yorke ir apylinkėse gyvenę lietuvių šios knygos išleidimui gali aukoti per Antaną Mičiulį, 86-23 112th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Telef. 718 441-1131. Aukoję 500 dol. ar daugiau laikomi mecenatais, aukoje 100 dol. ar daugiau — garbės rėmėjais, 25 dol. — rėmėjais. Knygos kaina 25 dol. Čekius rašyti ŠALFASS vardu.

Spalio 5, sekmadienį, 3 val. popiet su etnografiniu ansambliu "Sodauto". Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

Lapkričio 16, sekmadienį, 3 val. popiet audinių paroda. Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

BOSTON MAŠS — WLYN 1360 M-bangos sek. nuo 8 iki 8:45 yto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Ferragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268 - 2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščiūnis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A. A. MILDAI PETRUTYTEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą tėvams Reginei ir Alfonsui Petručiams, seserims Gitai bei Norai ir močiutei dr. Valerijai Norvaišienei.

Irena ir Jurgis Okuniai

PADEKA

1986 m. balandžio 6 d. staiga mirus mūsų dukrelei Mildai Viktorijai, reiškiamo didelę padėką kun. dr. Tomui Žiuraičiui už atsisveikinimo pavidimą ir maldas, ir po mišių palydėjimą į amžino poilsio vietą Cedar Hill kapinėse, prie Washington, D.C.

Dėkojame visiems, kurie skausmo valandoje mus guodė ir reikė užuojautą, visiems kurie užrašė mišias, ir visiems, kurie taip gausiai aukojo a.a. Mildos vardu Skautybės ir Tautos Fondams, American heart Association, ir ypač Washingtono K. Donelaičio liuanistinei mokyklai, kurią balgė a.a. Milda.

Ačiū visiems, parodžiusiems mūsų liūdesio valandoje jautrią lietuvišką širdį.

Tėvai Regina ir Alfonsas Petručiai
Sesutės Brigita ir Nora Powell
Močiutė dr. Valerija Norvaišienė

A.A. EDVARDUI LIOGIUI

mirus, žmoną Birutę, sūnus Viktorą ir Tomą, seseris, brolius ir jų šeimas bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Vytautas, Rožė ir krikšto sūnus Tomas Kundrotai

A.A. ELZBIETA KIVITIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukterį Sofiją Skobeikienę su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

LMF New Yorko Klubas

"Amber Holidays"

1986 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Gegužės 7	— 1344.00	Rugpjūčio 14	— 1555.00
Gegužės 20	— 1665.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Birželio 18	— 1539.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Liepos 16	— 1731.00	Spalio 1	— 1538.00
Liepos 21	— \$1348.00	Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionų ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai. Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS Norintlems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.....(718) 235-8386

Kultūros židinys šį savaitgalį: viešų renginių nebus.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM; gegužės 17 suteikė kunigystės šventimus dviem pranciškonam Kennebunkport, Maine, o gegužės 18—suvirtinimo sakramentą Brocktono lietuvių parapijoje. Gegužės 22 vyskupas ilgesniam laikui išvyksta į Europą ir aplankys lietuvių telkinius Anglijoje, Škotijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Šveicarijoje, Romoje. Į New Yorką grįš liepos 14.

Darbininko atkarpoje trečiame puslapyje pereiną savaitę baigti spausdinti R. A. Vilko atsiminimai iš 1926 metų "Kelonė su juodąja gulbe". Šiame numeryje pradėdame spausdinti įspūdingų nuotrūpas iš spaudos konferencijos su vysk. Pauliu Balatakiu, OFM, jam sugrįžus iš ilgesnės kelionės po Pietų Ameriką, kur jis lankė lietuvių kolonijas.

Lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne prieš kiek laiko įsigijo naujus kompiuterius tekstui surinkti ir paruoti. Yra ir lietuviškas raidynas. Prieš keletą savaičių ir Darbininko tekstas pradėtas rinkti nauju stiliumi. Skaitytėjai, be abejo, pastebėjo Darbininke gana daug ir keistų teksto klaidų, kurias labai sunku paskutiniu momentu ištaisyti, nes kompiuteriai dar "nesiduoda apvaldomi".

Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis gegužės 8 dalyvavo su žmona ambasadorių prie Jungtinių Tautų ir generalinių konsulų garbei New Yorko mies to komisionei Jungtinėms Tautoms Gillian M. Sorensen ir Chemical Banko prezidento Robert I. Lipp suruoštame priėmime ir New York City Ballet pasirodyme, kur buvo atlikta "Interplay", "Quiet City" ir kiti baletu kuriniai New Yorko Theatre Lincoln Center.

Dvi dailės parodos įvyko žiemos sezono užbaigimui Kultūros židinyje. Gegužės 3-4 buvo čikagiškės "Galerijos" atvežtoji paroda, o gegužės 17-18 vyr. skaučių židinys "Vilija" rengta paroda.

Rožė Janowska iš Norristown, Pa., prie Darbininko sveikinimų pridėjo 35 dol. auką. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

Paulius Jurkus, Darbininko redaktorius, vasario 8, šeštadienio popietę, savo gyvenamame rajone krito ant snieguoto šaligatvio ir susilaužė dešinę koją. Koją buvo sėkmingai operuota ir sugipsuota. Prisdėjo ir kitos negalios. Po trijų mėnesių poilsio Floridoje, P. Jurkus pereiną savaitę grįžo į New Yorką geroje nuotaiškoje. Tikimasi, kad, nuėmus nuo sužeistos kojos gipsą, susidarys sąlygos vėl grįžti į Darbininko redakciją. Mielam kolegai linkime stiprios sveikatos ir gražios sėkmės atsigau nant.

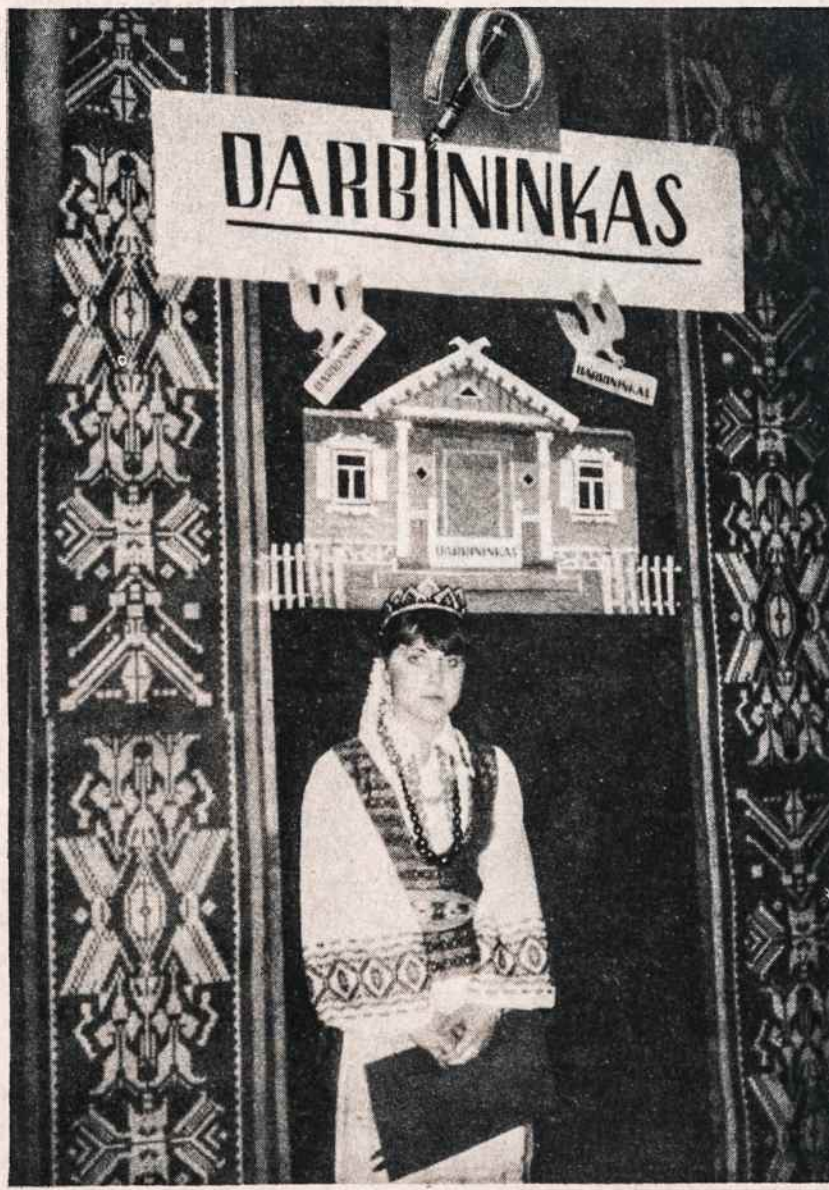
Lietuvos sukilimo 1941 metais minėjimas New Yorke rengiamas rugsėjo 28. Lietuvių Bendruomenės New Yorke apygardos valdyba kviečia lietuvių organizacijas atsūsti atstovą į šio minėjimo ruošos posėdį, kuris įvyks birželio 4, trečiadienį, 8 val. vak. Kultūros židinyje. Bus išrinktas minėjimui rengti komitetas ir aptarti minėjimo reikalai.

"Branduolys", Manhattano lietuvių kultūrinis sambūris, ruošia muz. Viktoro Ralio vadovaujamo "Harmonijos" kvinteto koncertą, kuris įvyks gegužės 31, šeštadienį, 7 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėje, 570 Broome St., New York, N.Y., prie Holland tunelio įvažiavimo. Įeinant aukojama 5 dol. Pelnas skiriamas "Harmonijos" kelionės į Australiją išlaidoms mažinti.

Kun. Antanas Račkauskas, daugelį metų dirbęs Apreiškimo parapijoje Brooklyne, o dabar gyvenęs Sunny Hills, Fla., užmokėdamas už Darbininko metinę parenumeratą, pridėjo ir 35 dol. auką, kaip jis pats išsireiškia "Darbininko pagerinimui". Mielam aukotojui nuoširdus ačiū.

Už a.a. Bronės Šukaitienės, mirusios Lietuvoje, Kaune, sielą bus aukojamas mišios pranciškonų koplyčioje Brooklyne gegužės 24 šeštadienį, 8 val. ryto. Mišias užprašė sesuo Česnavičienė, gyvenanti Richmond Hill, N.Y. Prašoma gimines ir artimuosius atvykti pasimelsti.

J. A. Milukas a.a. Anathony F. Skabeikio atminimui atsūntė 25 dol. auką Kultūros židiniui. Kultūros židinio valdyba dėkoja.

Laima Jankauskaitė, skaičius sveikinimus Darbininko sukaktuviniame renginyje.

Apreiškimo parapijos choras planuoja vykti Romon, kai ten ateinančiais metais bus minima Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Jau ruošiamas specialus repertuaras. Kviečiami nauji nariai stoti į chorą, stropiai ruoštis ateities koncertams.

Vytautas ir Sofija Šakaliai, East Greenwich, Conn., atnaujindami Darbininko prenumeratą, prie metinio 15 dol. mokesčio pridėjo ir 35 dol. auką laikraščiui stiprinti. Nuoširdus ačiū.

Sofija Kačinskienė, Sunny Hills, Fla., nuolatinė gyventojė, atvyko į New Yorką aplankyti pažįstamų. Apsistojo pas L. Kulikauskienę.

Birželio įvykių minėjimas įvyks birželio 15, sekmadienį, Kultūros židinyje. Kalbės Bronius Venclova. Bus ir meninė programa.

Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Viktoro Ralio, birželio 14 vyks į Doylestown, Pa., kur dalyvaus "Baltic Freedom Day" iškilnėse, giedos per mišias ir po pietų atliks meninę programą.

Petras Shapras iš Wilbraham, Mass., pratęsė prenumeratą su 50 dol. auka ir su gražios ateities linkėjimais. Ačiū už viską.

Lietuvių Enciklopedijos papildomas 37 tomas gaunamas Darbininko administracijoje. Tomas turi per 680 psl. Kaina 35 dol., persiuntimo išlaidom pridėti dar 2 dol. Rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Laima Jankauskaitė, skaičius sveikinimus Darbininko sukaktuviniame renginyje.

Arizonos Lietuvių Bendruomenė per savo išdininę Aldona Vaitkus Darbininkui stiprinti atsūntė 100 dol. auką. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

Viktorija Dėdinienė, Sunny Hills, Fla., lietuvių kolonijos visuomenininkė, lankosi New Yorke.

GREAT NECK, N.Y.

Kaip praityje taip ir šiais metais Great Neck lietuviai yra vėl pakviesti dalyvauti Great Neck Memorial Day parade, kuris įvyks gegužės 26.

Great Neck LB apylinkės valdyba visų lietuvių vardu parado komiteto pakvietimą priėmė ir sutiko parade dalyvauti.

Paradas prasidės punktučiai 9 val. ryto nuo Hillside Ave. (t. ečia gatvė už geležinkelio stoties kairėje pusėje). Todėl ir prašome visus lietuvius, nežiūrint kur jie gyventų, šiame parade kuo gausiau dalyvauti. Taip pat prašome turinčius tautinius drabužius, su jais pasirodyti parado eisenoje.

Po parado, 1 val. popiet Kings Point parke (įvažiuoti per Redbrook Road) ruošiamas lietuvių piknikas, kuriame taip pat kviečiame visus dalyvauti.

Norime atkreipti visų dėmesį, kad piknike nei maistas nei gėralai nebus parduodami, todėl visi yra prašomi maistu bei gėralais patiems apsirūpinti.

LB Great Neck apylinkės valdyba

IŠ NEW YORKO IŠVAŽIUOJA SESELĖ URBANA

Prieš kiek laiko Maironio li-tuanistinėje mokykloje seselė Urbana netikėtai prisitarė, kad jai labai buvo miela su lietuvių vaikais mokykloje dirbti, būti jų vadove religiniame auklėjime, nenusibodo laiptais aukštai mokyklos laiptais, bet, sako, sveikata ir amžius verčia: grįžk į namus, iš kurių seniai esi išėjusi. Tai buvo liūdnas jos pasisakymas.

Nors ses. Urbana jau daug metų New Yorke gyvena, bet nedaug kas šią kuklią pranciškietę vienuolę ir jos gyvenimą pažįsta. O ji tikrai per tuos 21 metus New Yorke labai daug nusipelnė lietuviškoms parapijoms, religiniam vaikų auklėjimui ir mokyklai.

Ses. Urbana augo Penssylvanijos valstijoje, Punxsutawney. Pirmuosius mokslus baigė Du Bois, Pa. mokyklose. 1928 buvo įvilktą į vienuoliškus drabužius. Ji pranciškietė, Šv. Pranciškaus ordino seserų lietuvių vienuolijos narė. Ši vienuolija buvo įsteigta 1922, kai lietuviškos vienuolės atskilo iš lenkių nazarietiečių kongregacijos. 1938 ses. Urbana su kitomis

Remkime Lietuvių Fondą, nes jis remia lietuvių kultūrinę veiklą.

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Vilčinsko stambus veikalas "Lietuvos Socialdemokratija kovoje dėl krašto nepriklausomybės". 15 dol. Įrišta į kietus viršelius — 20 dol.

P. Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos Istorija" II tomas. Įrišta į kietus viršelius. 25 dol.

K. Jūros "Peržengsi Rubikoną". Eilėraščiai. 4 dol.

B. Raugo "Šv. Kazimiero penkšimtis". Įrišta. Istorinė apžvalga. 15 dol.

P. Erklėno "Vėjo vartai". Novelės. 7 dol.

J. Gintario "Žodžiai nuo Nemuno". Eilėraščiai iš Lietuvos. 8 dol.

Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207.

seselėmis važiavo Lietuvon steigti pranciškietė seselių misiją. Ten studijavo Vytauto D. universitete ir Dotnuvos žemės ūkio akademijoje. Mat, tuometinė valdžia norėjo, kad seselės pranciškietės vadovautų mergaičių bendrabučiams ir jų religiniam auklėjimui.

Prasidėjus Europoje karui, 1940 m. birželio mėn. (prieš bolševikų okupaciją) grįžo į JAV, Pittsburghą, kur buvo jų motiniškieji namai.

1965 m. ses. Urbana atvažiavo į New Yorką, apsigyveno Mas peth, prie Atsimaitymo parapijos.

Per 21 metus ses. Urbana daug pagelbėjo parapijoms altorių puošime, bažnytinių drabužių tvarkyme ir vaikų religiniame auklėjime. Ji tarnavo net 3 parapijoms: Atsimaitymo, Angelų Karalienės ir Apreiškimo. Ypatingomis šventėmis gelbėjo ir kitoms parapijoms. Prie Angelų Karalienės parapijos buvo suorganizavusi tikybos pamokas mokyklinio amžiaus vaikams, kuriose dalyvavo arti 150 mokinių. Ji mylėjo jaunimą ir jam aukojosi.

1973 jau buvo mokytoja ir Maironio liuanistinėje mokykloje. Pranciškietė vienuolė tikslas: tobulybė ir apaštalavimas, į kurį įeina katekizacija, švietimas mokyklose, ligonių slaugymas, senelių ir našlaičių globa.

Šiuose darbuose ses. Urbana per savo gyvenimo metus New Yorke dalyvavo nepavargdama, nesididžiuodama savo nuopelnais ir niekad nesiskųsdama. Taip, kaip mūsų pagrindžio spauda skelbia, kad tik tie, tyliosios lietuviškos Bažnyčios nariai užnugarėje, yra mūsų stiprybė išlikti ištikimais savo tautai ir tikėjimui. Ses. Urbana tiems darbams buvo pasišventusi.

Ses. Urbana į Pittsburghą grįžta gegužės paskutinę dieną. Parapijos ir lietuviška mokykla ją atsisveikina su gilia pagarba ir padėka.

Apreiškimo parapijoje paskutinis pabendravimas su sesele bus gegužės 25 tuoj po sumos parapijos mokyklos salėje.

a.s.

MIRUSIŲ KARIŲ PAGERBIMAS

gegužės 31 šeštadienį
10 val. lietuvių pranciškonų koplyčioje pamaldos už mirusius,
11 val. kapų lankymas Cypress Hills kapinėse,
12 val. pabendravimas Kultūros židinyje.

Maloniai kviečiami dalyvauti.

NY RAMOVĖNAI, BIRUTIETĖS IR ŠAULIAI

BŪDAMI LAISVĖJE, GALIME IR TURIME SKELBTI PASAULIUI APIE LIETUVIŲ TAUTAI DAROMĄ SKRIAUDĄ. TODĖL BIRŽELIO 15, SEKMADIENI, MALONIAI KVIĖCIAME VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIME

11 val. ryto pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje
2 val. popiet minėjimas Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

PROGRAMOJE:

Minėjimo atidarymas
Invokacija
Mirusių ir žuvusių pagerbimas
Lietuvos Gen. Konsulo žodis
Broniaus Venclovos paskaita
Solistė Guoda Puzinauskaitė

Prie įėjimo aukojama. Visus maloniai kviečia
LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA
IR LB APYLINKĖS
Prieš minėjimą Kultūros židinyje bus galima gauti pietus

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Cape Cod ant ežero kranto išnuomuojamas vasarnamis. Skambinti vakarais (617) 861-1465.

Atliekame buto dažymo ir dekoravimo darbus greitai ir sąžiningai. Dėl susitarimo skambinkite 718 847-4496.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas-condominium Seminole, Fla. Butas gerame stovyje, netoli nuo bankų ir krautuvų, patogus vyresnio amžiaus žmonėms. Pirkinys labai papigintas, galima pirkti su baldais. St. Petersburg Beach prie pat jūros, parduodamas namas su dviem miegamais, su baldais. Čia pat krautuvės ir bankai. Informacijai, skambinti 1 813-360-3553.

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS MOKSLO METŲ UŽBAIGIMO

BALIUS

ĮVYKS

1986 GEGUŽĖS 31 DIENĄ KULTŪROS ŽIDINY

Programoje: Abiturientų išleistuvės Tautinių šokių grupės "Tryptinis" pasirodymas

Po programos vaišės ir šokiai Šokiams gros brolių Kezių orkestras Pradžia 7 val. vak. Įėjimo auka suaugusiems \$12.00 jaunimui \$7.00

Vietas ir stalus galima užsisakyti pas

Vidą Jankauskienę tel. 718 849-2260
Aldoną Marijošienę tel. 516 883-9350

Pelnas skiriamas mokyklos palaikymui. Kviečiame visus atsilankyti

MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS